

ZAKON O SODNEM SVETU (ZSodS)

I. UVOD

Neodvisno in nepristransko sodstvo je temeljni pogoj za obstoj vladavine prava. Za imenovanje sodnikov in odločanje o njihovih dolžnostih mora biti vzpostavljen sistem, ki na eni strani zagotavlja njihovo samostojnost in neodvisnost, ločeno od vplivov vsakokratne politike, na drugi strani pa njihovo visoko strokovnost in posledično kakovost dela sodstva kot celote. Gledano s primerjalnopravnega vidika v evropskem pravnem prostoru ni enotnega pristopa k doseganju teh ciljev. Evropska mreža sodnih svetov (ENCJ) in Posvetovalni svet evropskih sodnikov pri Svetu Evrope (CCJE) priporočata, da oblikujejo države članice od izvršilne in zakonodajne veje oblasti neodvisen organ, ki naj na eni strani varuje neodvisnost posameznih sodnikov in sodstva kot celote, na drugi strani pa spodbuja odgovornost, učinkovitost in kakovost sodstva.¹ V Republiki Sloveniji je bila ta naloga z Ustavo Republike Slovenije² (v nadaljnjem besedilu: Ustava) zaupana Sodnemu svetu. Vendar statusa Sodnega sveta vse do danes ne ureja samostojen zakon, ampak so določbe, ki urejajo položaj in pristojnosti te pomembne ustavno določene institucije, razdrobljene med več zakonov. S sprejemom samostojnega zakona, ki bo celostno uredil njegov status, bo Sodni svet tudi v normativnem pogledu postavljen ob bok ustavnim in drugim državnim organom, katerih položaj in pristojnosti urejajo samostojni zakoni. Predlagane rešitve so usmerjene h krepitvi vloge in položaja Sodnega sveta, namen novih pristojnosti na področju sodne uprave ter prenosa pristojnosti v zvezi z disciplinskimi postopki zoper sodnike pa je prispevati k povečanju splošnega zaupanja v pravosodje.

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1.1 Ocena stanja

Sodni svet je z vidika organizacije državne oblasti organ sui generis, ki ga ni mogoče uvrstiti v nobeno od treh vej oblasti³. Ustanovljen je bil leta 1990 z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o rednih sodiščih⁴ z namenom obravnave temeljnih vprašanj s področja kadrovske politike sodišč. Ker ob oblikovanju Ustave ni bilo povsem domišljeno, kakšna naj bo vloga Sodnega sveta, so ustavne določbe, ki postavljajo njegov okvir in pristojnosti, ostale skromne.⁵ Ustava zato statusa Sodnega sveta izrecno ne opredeljuje, je pa vlogo Sodnega

¹ M. Končina-Petermel, Kakšne pristojnosti (naj) ima Sodni svet, Pravna praksa, št. 7-8/2015.

² Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148 in 47/13 – UZ90,97,99.

³ Tako Ustavno sodišče RS v 11. točki odločbe št. U-I-224/96 z dne 22. 5. 1997.

⁴ Uradni list RS, št. 8/90.

⁵ Glej M. Končina-Petermel, N.d.

sveta in tudi sam izvor avtoritete, ki jo predstavlja Sodni svet v sodni veji oblasti oziroma v razmerju delitve oblasti, utemeljila predvsem na njegovi sestavi ter organih oziroma osebah, ki volijo člane Sodnega sveta. Po svoji ustavno določeni funkciji je Sodni svet (le) predlagalno telo, vendar pa mu Zakon o sodiščih⁶ (ZS) in Zakon o sodniški službi⁷ (ZSS) določata vrsto pristojnosti, ki so tesno povezane s temeljnimi ustavnimi načeli, in ki jamčijo neodvisnost sodstva ter je z njimi povezano uresničevanje določbe 125. člena Ustave (neodvisnost sodnika, načelo zakonitosti).⁸

Temeljna ustavna naloga, ki je poverjena Sodnemu svetu na podlagi 130. člena Ustave je predlaganje kandidatov za izvolitev v sodniško funkcijo, medtem ko je sama izvolitev zaupana Državnemu zboru. Na ta način Sodni svet v sistemu delitve oblasti, pri kadrovskih odločitvah v sodstvu, zagotavlja ustavno predvideno sodelovanje med zakonodajno in sodno vejo oblasti. Z njegovim kadrovskim delovanjem je sodstvu zagotovljena specifična demokratična legitimnost. Izhajajoč iz svojega ustavno opredeljenega položaja Sodni svet, v okviru svojih pristojnosti, odloča oblastno-avtoritativno in strokovno avtonomno, s tem pa tudi neodvisno od treh ustavno opredeljenih vej oblasti, ter tako v odločilni meri prispeva k zagotavljanju neodvisnosti sodstva in sodnikov. Ne nazadnje pa lahko Sodni svet kot enega od jamstev sodniške neodvisnosti označimo tudi zato, ker o sodnikovem položaju odloča organ, v katerem imajo sodniki večino, preostala sestava tega organa pa naj bi omogočala prevladujočo vlogo strokovnih kriterijev pri odločanju o vprašanih, ki opredeljujejo sodnikov položaj.⁹

Sestavo Sodnega sveta določa 131. člen Ustave, podrobneje pa je Sodni svet opredeljen v tretjem poglavju ZS, ki določa volitve članov Sodnega sveta in njihov mandat, pristojnosti Sodnega sveta, način odločanja, obseg finančnih sredstev ter strokovno službo Sodnega sveta. Vlogo Sodnega sveta pri izvolitvi sodnikov, sodniškem napredovanju, premeščanju in razrešitvi sodnikov ter pri drugih vprašanih v zvezi s sodniško službo podrobneje določa ZSS. Pravzaprav položaj in funkcijo Sodnega sveta še najceloviteje zaobjema Poslovnik Sodnega sveta¹⁰ (poslovnik), po katerem je Sodni svet opredeljen kot samostojen in neodvisen z Ustavo določen državni organ, ki v okviru svojih pristojnosti ter v skladu z Ustavo, zakoni in poslovnikom skrbi za neodvisnost in samostojnost sodišč in sodnikov ter za zagotavljanje kakovosti njihovega dela in javnega ugleda sodstva.¹¹

Sodni svet sestavlja iz enajstih članov. Pet članov izvoli Državni zbor na predlog Predsednika republike izmed univerzitetnih profesorjev prava, odvetnikov in drugih pravnikov, šest članov pa izmed sebe izvolijo sodniki, ki trajno opravljajo sodniško funkcijo. Funkcija člana Sodnega sveta je častna.

Sodni svet zastopa in predstavlja predsednik, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik. Oba izvolijo člani Sodnega sveta izmed sebe s tajnim glasovanjem in z dvotretjinsko večino glasov vseh. Mandat predsednika in podpredsednika traja 1 leto z možnostjo ponovne izvolitve, vendar največ tri mandate zapored.

⁶ Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11, 75/12 – ZSPDSLS-A, 63/13 in 17/15.

⁷ Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 91/09, 33/11, 46/13, 63/13, 69/13 – popr., 95/14 – ZUPPJS15 in 17/15.

⁸ Komentar Ustave Republike Slovenije, L. Šturm et. al., 2002, komentar k 131. členu.

⁹ Glej 10. točko odločbe Ustavnega sodišča RS, št. U-I-224/96 z dne 22. 5. 1997.

¹⁰ Uradni list RS, št. 22/12, 16/14 in 44/15.

¹¹ Glej prvi odstavek 2. člena Poslovnika Sodnega Sveta.

Člani Sodnega sveta se izvolijo za dobo šestih let in po poteku mandata ne morejo biti takoj ponovno izvoljeni. Vseh članov Sodnega sveta se ne voli naenkrat, ampak se v skladu z drugim odstavkom 18. člena ZS vsaka tri leta izvolijo dva oziroma trije člani Sodnega sveta, ki jih izvoli Državni zbor ter trije člani Sodnega sveta, ki jih izmed sebe izvolijo sodniki, ki trajno opravljajo sodniško funkcijo. Taka ureditev je posledica spremembe, ki jo je uvedla novela ZS-H¹² v letu 2008. Do tedaj je ZS določal, da se člani Sodnega sveta volijo naenkrat, za dobo petih let, in po poteku te dobe ne morejo biti takoj ponovno izvoljeni. Slabost takšne ureditve je bila, da se je na vsake pet let v celoti zamenjalo članstvo Sodnega sveta, kar je znatno otežilo delo Sodnega sveta kot organa, zlasti v začetku novega konstituiranja, saj člani z nastopom mandata niso imeli spoznanj o pristojnostih, predvsem pa ne o že sprejetih stališčih in usmeritvah Sodnega sveta.¹³ Določitev »drobljenih volitev« po veljavnem sistemu pa je Sodnemu svetu zagotovila kontinuiteto strokovnosti odločanja.

Ne glede na dejstvo, da sta le dva od šestih članov Sodnega sveta, ki jih volijo sodniki, voljena s strani vseh sodnikov, preostale štiri člane pa le sodniki določenega položaja, ZS ne določa prenehanja mandata člana Sodnega sveta, če je sodnik imenovan na sodniško mesto drugega položaja. Član Sodnega sveta v Sodnem svetu namreč ne predstavlja interesov tistega dela sodnikov, ki so ga izvolili, ampak je dolžan kot vrhunski pravni strokovnjak, odločati pravilno, zakonito ter braniti ugled sodstva kot celote.¹⁴

Po veljavnem 28. členu ZS ima Sodni svet naslednje pristojnosti:

- predlaga državnemu zboru kandidate za izvolitev v sodniško funkcijo,
- predlaga državnemu zboru razrešitev sodnik,
- imenuje in razrešuje predsednike sodišč, razen predsednika Vrhovnega sodišča,
- odloča o napredovanju v višji sodniški naziv in o hitrejšem napredovanju v plačnih razredih, v položaj svetnika ali na višje sodniško mesto ter o izjemnem napredovanju v višji sodniški naziv,
- odloča o pritožbi zoper odločbo o premestitvi oziroma imenovanju na sodniško mesto, v sodniški naziv oziroma na položaj svetnika in zoper odločbo o uvrstitvi v plačni razred,
- odloča o nezdružljivosti sodniške funkcije,
- daje mnenje k predlogu proračuna za sodišča in mnenje državnemu zboru o zakonih, ki urejajo položaj, pravice in dolžnosti sodnikov ter osebja sodišč,
- sprejme kodeks sodniške etike,
- sprejme merila za izbiro kandidatov za sodniško mesto po predhodnem mnenju ministra, pristojnega za pravosodje, in merila za kakovost dela sodnikov za oceno sodniške službe,
- daje soglasje k politiki zaznavanja in obvladovanja korupcijskih tveganj in izpostavljenosti sodišč ter spremlja njeno uresničevanje,
- imenuje člane Komisije za etiko in integriteto,
- obravnava in odloča o utemeljenosti pritožbe sodnika, ki meni, da je bila kršena njegova zakonska pravica, kršen njegov neodvisni položaj ali neodvisnost sodstva,
- opravlja druge zadeve, če zakon tako določa.

Poleg zgoraj naštetih ima Sodni svet po ZSS še številne druge pristojnosti, predvsem kadrovske narave, ki so razdrobljene po celotnem ZSS.

---

¹² Uradni list RS, št. 45/08.

¹³ Glej obrazložitev k 5. členu Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodniški službi (ZS-H).

¹⁴ Glej obrazložitev k 7. členu predloga ZS-H.

Sodni svet odloča na sejah, ki so praviloma zaprte za javnost. Na povabilo Sodnega sveta se seje lahko udeležita minister, pristojen za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: minister), in predsednik Vrhovnega sodišča, zlasti kadar Sodni svet obravnava zadeve sodne ali pravosodne uprave, sprejema mnenje k predlogom zakonov, ki urejajo položaj, pravice in dolžnosti sodnikov, kadar sprejema načelna stališča o razmerah v sodstvu ali kadar obravnava predlog proračuna za sodstvo. Oba imata pravico do razprave brez pravice do glasovanja. Minister je lahko na seji Sodnega sveta navzoč tudi v postopku izbire in imenovanja predsednikov sodišč, zato ga Sodni svet tudi v teh zadevah vabi na sejo.

O posamičnih vprašanjih in zadevah Sodni svet odloča s z odločbami in sklepi, svoje ocene in mnenja pa sprejema v obliki stališč. Odloča lahko le, če je na seji navzočih najmanj 8 članov. Odločitve sprejema z javnim glasovanjem in z večino glasov vseh članov. Pomembne odločitve pa sprejema z dvotretjinsko večino vseh članov. Po drugem odstavku 28. člena ZS so to odločitve o predlogih za izvolitev sodnikov, o imenovanjih in napredovanjih sodnikov, o uvrstitvah v plačni razred, o pritožbah zoper odločbo o premestitvi oziroma imenovanju na sodniško mesto, v sodniški naziv oziroma na položaj svetnika, o pritožbah zoper odločbo o uvrstitvi v plačni razred, o predlogih za razrešitev sodnikov, o merilih za izbiro kandidatov za sodniško mesto in o merilih za kakovost dela sodnikov. Člani Sodnega sveta pri odločanju niso vezani na kakršnakoli navodila.

Poslovník podrobneje ureja potek sej in način odločanja v zadevah, ki niso zajete v drugem odstavku 28. člena ZS, sestavo, imenovanje in način dela Komisije za etiko in integriteto, ki se po 28. d členu ZS imenuje pri Sodnem svetu ter druga vprašanja v zvezi z delom Sodnega sveta. Tako poslovnik med drugim določa, da se v postopku pred Sodnim svetom smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek in da Sodni svet samostojno oceni izpolnjevanje pogojev v skladu z ZSS, kadar odloča o predlogih za izvolitev v sodniško funkcijo, izbiri na višje sodniško mesto, napredovanjih sodnikov, potrditvi ocene, da sodnik ne ustreza sodniški službi ter nezdružljivosti sodniške funkcije.

Delo Sodnega sveta organizira sekretar Sodnega sveta v sodelovanju s predsednikom. Sekretar vodi tudi strokovno službo Sodnega sveta, ki opravlja strokovna in administrativna dela za Sodni svet. Naloge strokovne službe so podrobneje določene v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Sodnega sveta. Sodni svet ima lahko tudi delovna telesa, ki jih ustanovi s posebnim sklepom, s katerim se določijo tudi njihove pristojnosti, delovno področje, način njihovega dela in sestava.

Sodni svet ni samostojen proračunski predlagatelj. Po tretjem odstavku 29. člena ZS se obseg finančnih sredstev za delo Sodnega sveta in njegove strokovne službe sicer zagotavlja pri neposrednem proračunskem uporabniku Sodnem svetu, vendar v okviru skupnega proračuna za sodišča. Koordinacija in razdelitev sredstev je zato v pristojnosti Vrhovnega sodišča. Povprečna letna višina finančnih sredstev, ki jih ima Sodni svet na razpolago, se giblje okrog 300.000 eur.

Člani Sodnega sveta so za udeležbo na sejah upravičeni do sejnine. V skladu z veljavno zakonodajo pa imajo tudi pravico do povračila stroškov v zvezi z udeležbo na sejah (dnevnice in stroški prevoza). Po 22. členu poslovnika pripada članu, podpredsedniku in sekretarju za udeležbo na seji, ki traja do tri ure, sejnina v neto znesku 90,00 €, predsedniku pa v neto znesku 120,00 eur. Za vsako nadaljnjo začeto uro seje pripada članu, podpredsedniku in sekretarju sejnina v neto znesku 60,00 eur, predsedniku pa sejnina v neto znesku 80,00 eur.

1.2 Razlogi za sprejem predloga zakona

Razlogi za samostojni zakon o Sodnem svetu niso le sistemske narave, ampak gre s strani zakonodajalca za priznanje pomembne vloge in ustavno določenega položaja Sodnega sveta, ki opravlja posebno vlogo pri konstituiranju sodne oblasti in ki ga ni mogoče opredeliti kot organa sodne veje oblasti, niti kot zastopnika sodne veje oblasti pred drugima dvema vejama oblasti¹⁵. Z izločitvijo dela zakonske materije iz ZS, ki po veljavni normativni ureditvi ureja delovanje Sodnega sveta ter njeno vključitvijo v samostojen zakon, ki celostno ureja položaj, pristojnosti, organizacijo in delovanje Sodnega sveta, se utrjuje tudi sam položaj Sodnega sveta kot državnega organa sui generis. S tem je jasno nakazan namen zakonodajalca, da Sodnemu svetu pripozna vlogo pomembnega akterja pri uravnavanju razmerij med vejami državne oblasti. Zaradi okrepitve avtonomije Sodnega sveta in preglednosti nove ureditve je utemeljeno pričakovati utrditev institutov pravne države in demokracije v kontekstu urejanja kadrovskih razmerij v sodstvu, kakor tudi izboljšanje ugleda in kakovosti delovanja sodstva nasploh.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Predlog zakona zasleduje naslednje cilje:

- sistemska združitve normativnih določb Sodnega sveta, ki določajo temeljne vidike položaja, organizacije, delovanja in pristojnosti Sodnega sveta v enem normativnem aktu,
- določnejša opredelitev položaja Sodnega sveta in njegove temeljne vloge,
- ustavno skladna okrepitev vloge in odgovornosti Sodnega sveta,
- ustrežnejša opredelitev pristojnosti Sodnega sveta,
- okrepitev pristojnosti Sodnega sveta v okviru sodne uprave, med katere sodi tudi pomembna vloga pri določanju števila sodniških mest in določitvi sheme organizacijskih enot sodišč prve stopnje,
- prenos pristojnosti za disciplinsko sankcioniranje sodnikov pod okrilje Sodnega sveta,
- natančnejše opredelitve aktov in postopkov Sodnega sveta,
- določnejša normativna ureditev pravice do sodnega varstva zoper akte sodnega sveta,
- jasnejša opredelitev razmerij Sodnega sveta do Vrhovnega sodišča in resornega ministrstva,
- okrepitev sekretariata kot podporne službe Sodnega sveta,
- opredelitev Sodnega sveta kot neposrednega proračunskega uporabnika, ki samostojno predlaga svoj proračun,
- okrepitev splošnega zaupanja v pravosodje.

2.2 Načela

Predlog zakona temelji na naslednjih načelih:

- načelo krepitve zaupanja v pravosodje,
- načelo sistemske, enotne in povezane ureditve temeljnih vidikov položaja, organizacije in delovanja Sodnega sveta v okviru enega normativnega akta,
- načelo samostojnosti in neodvisnosti Sodnega sveta, kot sui generis državnega organa,

---

¹⁵ Tako Ustavno sodišče RS v 11. točki odločbe št. U-I-224/96 z dne 22. 5. 1997.

- načelo določne opredelitve razmerij med Sodnim svetom, Vrhovnim sodiščem ter resornim ministrstvom,
- načelo samostojnosti in neodvisnosti sodne veje oblasti,
- načelo neodvisnosti sodnikov,
- načelo nepristranskosti Sodnega sveta,
- načelo pravice do sodnega varstva,
- načelo jasne opredelitve pristojnosti, aktov in postopkov Sodnega sveta,
- načelo kontinuitete dela Sodnega sveta ter
- načelo finančne samostojnosti Sodnega sveta.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev in način reševanja

Predlog zakona ureja položaj, pristojnosti, organizacijo in sestavo Sodnega sveta, postopek in pogoje za izvolitev članov Sodnega sveta, trajanje njihovega mandata, prenehanje funkcije ter druga vprašanja, povezana z delovanjem Sodnega sveta. Določa tudi disciplinske organe in disciplinski postopek zoper sodnike. Tako zajeta materija združuje večino obstoječih predpisov o Sodnem svetu v homogeno celoto ter jih dograjuje z nekaterimi temeljnimi konceptualnimi in konkretnimi vsebinskimi rešitvami. Medtem ko je zakonska materija iz ZS, ki ureja Sodni svet, praktično v celoti prenesena v nov zakon, pa v ZSS večina določb, povezanih s Sodnim svetom, še naprej ostaja. Cilj predlaganega zakona je krovna, jasna in jedrnata ureditev položaja, organizacije, delovanja in pristojnosti Sodnega sveta, ne pa celovita prenova postopkov iz pristojnosti Sodnega sveta v zvezi s sodniško funkcijo, zato je smiselno, da se natančnejša ureditev nalog Sodnega sveta glede kadrovske razmerij sodnikov in nekatere druge rešitve ohranijo v obstoječem zakonu, ki ureja sodniško službo.

Predlog zakona je razdeljen na naslednja poglavja:

- I. Splošne določbe,
- II. Sestava Sodnega sveta,
- III. Volitve članov Sodnega sveta,
- IV. Pristojnosti Sodnega sveta,
- V. Postopek pred Sodnim svetom,
- VI. Disciplinski postopki,
- VII. Kodeks sodniške etike in komisija za etiko in integriteto,
- VIII. Strokovna služba Sodnega sveta,
- IX. Finance in
- X. Prehodne in končne določbe.

Struktura zakona je sistematično domišljena in koherentna. Zakonsko besedilo je oblikovano določno ter hkrati na ustreznih mestih dovolj pomensko odprto, da ga je mogoče interpretirati v skladu s potrebami dinamike urejenega področja.

Prvo poglavje s splošnimi določbami je bistvenega pomena, saj izrecno opredeljuje temeljne vidike položaja in delovanja Sodnega sveta, ki doslej niso bili povsem jasno razvidni iz ustavnih določb in zakonskih predpisov. Predlog zakona utrjuje položaj Sodnega sveta, ki je opredeljen kot samostojen in neodvisen državni organ, ki opravlja naloge sodne uprave in določene upravne naloge, varuje samostojnost in neodvisnost sodne veje oblasti ter skrbi za zagotavljanje kakovosti dela sodišč in sodnikov ter javnega ugleda sodstva. Sodni svet deluje nepristransko ter ob upoštevanju in podpiranju pravnih, etičnih in strokovnih načel ter pravil,

ki omogočajo kakovostno delo ter teži k varovanju ugleda sodstva. Pri izvajanju svojih pristojnosti je Sodni svet dolžan še posebej paziti na varovanje neodvisnost posameznega sodnika pri opravljanju sodniške službe, domnevo nedolžnosti, tajnost sodnega postopka ter jamstvo poštenega sojenja.

Ne glede na to, da so seje Sodnega sveta praviloma za javnost zaprte, zakon določa, da je delo Sodnega sveta javno. Javnosti dela je zadoščeno na način, da se pomembnejše odločitve Sodnega sveta v anonimizirani obliki objavijo na spletni strani Sodnega sveta.

Novost je obveznost Sodnega sveta, da o svojem delu poroča Državnemu zboru, poročilo pa v vednost pošlje tudi Vrhovnemu sodišču in ministru. V poročilu poleg podatkov o svojem delu, poda tudi analizo stanja v sodstvu preteklem letu ter prognozo za naslednje leto, s čimer poda Državnemu zboru nek globlji prerez svojega pogleda na stanje v sodstvu.

Zaradi lažjega, hitrejšega in učinkovitejšega delovanja je zakonsko urejen tudi dostop Sodnega sveta do informacij, ki jih ta potrebuje za izvajanje svojih pristojnosti. Sodnemu svetu je zato omogočen neomejen dostop do osebnih in drugih varovanih podatkov (poslovna skrivnost, zaupno razmerje) iz vpisnikov, imenikov, evidenc, spisov in druge dokumentacije sodišč, kakor tudi do drugih podatkov v zvezi s poslovanjem, storilnostjo in kakovostjo dela sodišč ter učinkovitostjo in uspešnostjo dela sodnikov. Navedene podatke sta Sodnemu svetu dolžna zagotoviti Vrhovno sodišče in ministrstvo, vsako v okviru svojih pristojnosti. Zakon zavezuje tudi druge državne organe in nosilce javnih pooblastil, da Sodnemu svetu na njegovo zahtevo zagotovijo vse podatke in informacije iz njihove pristojnosti ne glede na stopnjo zaupnosti, če Sodni svet navede, da podatke potrebuje za izvajanje svojih pristojnosti.

Ustavno določena sestava Sodnega sveta seveda ostaja nespremenjena, prav tako mandat članov, ki je sicer zakonska materija. Novost pa je določba, ki ureja položaj in imuniteto članov Sodnega sveta. Predlog zakona določa, da je funkcija člana Sodnega sveta častna in ni združljiva s funkcijami v drugih državnih organih, organih političnih strank ter z drugimi funkcijami in dejavnostmi, ki po zakonu niso združljive z opravljanjem javne funkcije. Imuniteto pa član Sodnega sveta uživa le v okviru izražanja svojega mnenja ali glasu na sejah Sodnega sveta.

Večjo kontinuiteto dela Sodnega sveta poskuša predlog zakona zagotoviti preko instituta predsednika in podpredsednika Sodnega sveta, ki sta po novem izvoljena za mandatno dobo treh let. Uzakonjeno pa je tudi do sedaj nenapisano pravilo, da če je izvoljeni predsednik iz vrst sodnikov, je podpredsednik iz vrst članov, ki jih je na predlog predsednika republike izvolil Državni zbor in obratno.

Vsebinsko bolj dodelana je tudi določba v zvezi s prenehanjem funkcije člana Sodnega sveta. Poleg obstoječih razlogov bo po novem razlog za prenehanje mandata tudi pravnomočna obsodba člana Sodnega sveta za kaznivo dejanje, izrečena disciplinska sankcija ali ugotovitev s strani pristojne stanovske organizacije, da je član Sodnega sveta s svojim ravnanjem kršil etični kodeks h kateremu je zavezan. V navedenih primerih mandat članu Sodnega sveta ne bo prenehal avtomatično, ampak šele, če bo Sodni svet z dvotretjinsko večino ugotovil, da član zaradi svojega ravnanja ni več primeren za nadaljnje opravljanje funkcije člana Sodnega sveta.

Mestoma konceptualno nekoliko bolj razčlenjene, a vsebinsko nespremenjene ostajajo določbe glede postopka volitev članov Sodnega sveta.

Predlog zakona pregledneje razčlenjuje pristojnosti Sodnega sveta. Pri tem glede na veljavno ureditev ohranja vse dosedanje pristojnosti, poverjenih pa mu je tudi nekaj novih, pomembnih pristojnosti, kot je imenovanje disciplinskih organov, podaja predhodnega mnenja pri določanju števila sodniških mest na posameznem sodišču ter podaja soglasja za določitev organizacijskih enot sodišč prve stopnje, ki bodo zagotovo prispevale h krepitvi položaja Sodnega sveta.

V povezavi s predlagano vlogo Sodnega sveta pri določitvi mreže sodišč prve stopnje je treba izpostaviti, da je le-ta tesno povezana s pripravo koncepta nove organizacijske sheme sodišč po Zakonu o sodiščih, s katerim se bodo odprle nove možnosti organizacije mreže sodišč prve stopnje.

Predlog zakona podrobno ureja postopek pred Sodnim svetom, ki po veljavni ureditvi ni normiran na zakonski ravni, zato ga je Sodni svet podrobneje uredil kar v svojem poslovniku. Zakon ureja sprejem aktov Sodnega sveta ter način in potrebno večino s katero Sodni svet sprejema svoje odločitve, kakor tudi dolžnost izločitve posameznega člana Sodnega sveta iz razprave in glasovanja. Kadar Sodni svet obravnava zadeve sodne ali pravosodne uprave, sprejema mnenje k predlogom zakonov, načelna stališča o razmerah v sodstvu in podobno, imata po veljavni ureditvi v ZS minister, pristojen za pravosodje, in predsednik Vrhovnega sodišča na podlagi izrecnega povabila Sodnega sveta pravico do navzočnosti na seji in pravico do razprave, brez pravice do glasovanja. Po novem bosta minister oziroma predsednik Vrhovnega sodišča v navedenih vsebinskih zadevah lahko sama predlagala Sodnemu svetu sklic seje in se seje tudi udeležila, vendar še vedno brez možnosti glasovanja.

Predlog zakona določa, da se v postopku pred Sodnim svetom, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek. V primerih, ko Sodni svet odloča o predlogih za izvolitev v sodniško funkcijo, izbiri na višje sodniško mesto, napredovanjih sodnikov, potrditvi ocene, da sodnik ne ustreza sodniški službi in nezdružljivosti sodniške funkcije, je pristojen, da samostojno oceni izpolnjevanje pogojev v skladu z zakonom, ki ureja sodniško službo. Ko pa odloča o izvolitvi, imenovanju, napredovanju v plačnem razredu, v nazivu, na položaj ali na višje sodniško mesto, dodelitvi ali premestitvi sodnika, o potrditvi ocene, da sodnik ne ustreza sodniški službi, o imenovanju ali razrešitvi predsednika sodišča in o pritožbah sodnikov, mora svoje odločitve obrazložiti, saj je zoper njih možno sprožiti upravni spor. Po veljavni ureditvi v upravnih sporih zoper odločbe Sodnega sveta odloča Upravno sodišče, predlog zakona pa pristojnost za določanje v upravnem sporu zoper odločbe Sodnega sveta prenaša na Vrhovno sodišče, ki v teh primerih odloča v senatu petih sodnikov.

Posebno poglavje v zakonu je namenjeno disciplinskim postopkom zoper sodnike. Po veljavni ureditvi so disciplinski postopki zoper sodnike v celoti urejeni v ZSS. Glede na vodilno vlogo, ki se jo po predlogu zakona poverja Sodnemu svetu v okviru disciplinskih postopkov, pa se zdi smiselno določbe, ki urejajo disciplinske organe in določajo sam disciplinski postopek, prenesti v ta zakon. V zakonu o sodniški službi bodo tako ostale materialne določbe glede disciplinske odgovornosti, disciplinskih sankcij in zastaranja.

Pristojnost imenovanja in razrešitve disciplinskih organov, ki je po veljavni ureditvi poverjena občni seji Vrhovnega, bo po predlogu nove ureditve prevzel Sodni svet. Predviden je tudi prenos sedeža disciplinskih organov z Vrhovnega sodišča k Sodnemu svetu, ki bo zanje

zagotavljal tudi potrebna finančna sredstva, strokovno in administrativno pomoč ter druge pogoje za delo disciplinskih organov.

Predlog zakona nekoliko spreminja samo strukturo disciplinskih organov. Medtem ko je po veljavni ureditvi v ZSS disciplinsko sodišče sestavljeno iz prve in druge stopnje, se po novem predlaga le enostopenjski disciplinski postopek. Možnost sodnega varstva zoper odločitev disciplinskega organa pa bo mogoče uveljaviti v upravnem sporu, v katerem bo, tako kot zoper druge odločitve Sodnega sveta, odločalo Vrhovno sodišče v senatu petih sodnikov. Enaka sestava senata je po veljavni ureditvi določena za disciplinsko sodišče druge stopnje. Tako gre pri uvedbi enostopenjskega disciplinskega postopka pravzaprav le za konceptualno spremembo, saj bo o pritožbi zoper odločitev disciplinskega sodišča (prve stopnje) dejansko še vedno odločal organ v enaki sestavi.

Zaradi enostopenjskega disciplinskega postopka, načrtovane spremembe ZS v zvezi z uvedbo enovitega sodnika ter že omenjene večje vloge Sodnega sveta v okviru disciplinskih postopkov, je nekoliko spremenjena sestava disciplinskega sodišča (prej disciplinskega sodišča prve stopnje). Po novem bo imelo disciplinsko sodišče devet članov, in sicer tri člane Sodnega sveta, izmed katerih bo je eden predsednik, druga dva pa njegova namestnika ter šest sodnikov od katerih bosta sta dva vrhovna, dva višja in dva sodnika prve stopnje.

Določbe glede izvedbe disciplinskega postopka ostajajo nespremenjene. Novost je le, da bosta imela predsednik Vrhovnega sodišča in minister možnost podati pisno zahtevo za uvedbo disciplinskega postopka, na podlagi katere bo disciplinski tožilec moral začeti disciplinski pregon.

Predlog zakona dosledno uvaja koncept neodvisnosti Sodnega sveta na področju delovanja njegove strokovne službe in generalnega sekretarja, ki jo vodi. Generalni sekretar je na funkcijo izvoljen s strani Sodnega sveta, ki je izvoljen z dvotretjinsko večino glasov vseh članov. Imenuje se ga za mandatno dobo 5 let, po poteku mandata pa je lahko ponovno imenovan. Zakonska ureditev glede same strokovne službe pa je zelo široka in dopušča Sodnemu svetu, da glede na svoje potrebe določi, kako obsežno strokovno podporo potrebuje. To stori na način, da število delovnih mest ter kvalifikacije, potrebne za njihovo zasedbo, določi s posebnim aktom.

Med pomembnejšimi novostmi predlagane zakonske ureditve je še pristojnost Sodnega sveta, da kot samostojni in neposredni proračunski uporabnik sprejme predlog proračun in brez posredovanja sodnih organov opredeli in zastopa svoje finančne potrebe.

3. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

3.1 Republika Hrvaška

Na Hrvaškem je Sodni svet samostojen in neodvisen državni organ, ki zagotavlja samostojnost in neodvisnost sodne oblasti. Ustava Republike Hrvaške ureja njegovo pristojnost, sestavo, mandat ter volitve predsednika sveta, podrobneje pa Sodni svet ureja Zakon o Sodnem svetu (Zakon o državnem sudbenom vjeću¹⁶; v nadaljnjem besedilu: ZDSV),

¹⁶ Uradni list Republike Hrvaške, št. 116/10, 57/11, 130/11, 11/13, 28/13 in 82/15.

ki določa postopek in pogoje za izbor članov in predsednika Sodnega sveta ter prenehanje njihovega mandata, postopek in pogoje za imenovanje, napredovanje, premeščanje in razrešitev sodnikov, postopek ugotavljanja disciplinske odgovornosti sodnikov, postopek imenovanja in razrešitve predsednikov sodišč ter druga vprašanja, ki so povezana z delom Sodnega sveta.

Sodni svet sestavlja 11 članov, od katerih je 7 sodnikov, 2 člana iz vrst univerzitetnih profesorjev pravnih znanosti ter 2 člana parlamenta, pri čemer je eden iz opozicije. Člani Sodnega sveta se volijo za mandat 4 let, pri čemer ne morejo biti izvoljeni dva mandata zapored. Ob imenovanju člani Sodnega sveta zaprisežejo pred predsednikom Vrhovnega sodišča Republike Hrvaške. Predsednika Sodnega sveta, ki mora biti iz vrst sodnikov, volijo člani izmed sebe za dobo 4 let.

Na volitvah lahko kandidira vsak sodnik, razen predsednikov sodišč in sodnika, ki mu je bila v zadnjih 4 letih izrečena disciplinska sankcija. Pravico predlaganja kandidatov na izbirno listo članov Sodnega sveta imajo vsi sodniki. Nominacijski odbor potrdi listo predloženih kandidatov in izpelje postopek tajnega glasovanja za uvrstitev nominiranih sodnikov na končno kandidatno listo, ki se nato posreduje volilni komisiji v potrditev. Kandidatne liste se sestavijo posebej za člane Sodnega sveta iz vrst sodnikov Vrhovnega sodišča, okrožnega, občinskega sodišča in specializiranih sodišč. Volitve se nato izpeljejo tako, da vsi sodniki volijo člane Sodnega sveta iz vseh kandidatnih list. Sodnikom, ki so izvoljeni v Sodni svet, se zmanjša delovna obveza za 50%, predsedniku Sodnega sveta pa za 75%.

Člane Sodnega sveta iz vrst univerzitetnih profesorjev prava volijo vsi profesorji pravnih fakultet na predlog svetov fakultet. Postopek volitev se natančneje določi s poslovnikom, ki ga sprejmejo dekani pravnih fakultet.

Med pristojnosti Sodnega sveta v Republiki Hrvaški sodijo:

- imenovanje sodnikov,
- imenovanje in razreševanje predsednikov sodišč,
- odločanje o imuniteti sodnikov,
- premeščanje sodnikov,
- vodenje disciplinskih postopkov zoper sodnike in odločanje o disciplinski odgovornosti sodnikov,
- odločanje o razrešitvah sodnikov,
- sodelovanje pri izobraževanju in izpopolnjevanju sodnikov in sodnih uradnikov,
- sprejetje metodologije za ocenjevanje sodnikov,
- vodenje kadrovske evidence sodnikov ter
- vodenje in nadzor nad prijavo premoženjskega stanja sodnikov.

Sodni svet odloča na sejah, ki jih sklicuje predsednik ali njegov namestnik. Izjemoma pa se lahko seja skliče tudi na predlog najmanj 5 članov Sodnega sveta.

Strokovne, administrativne in računovodske naloge opravlja sekretariat Sodnega sveta na čelu s sekretarjem Sodnega sveta, ki ima položaj vodje sektorja/sluzbe na ministrstvu. Sekretarja se izbere na podlagi javnega natečaja.

Finančna sredstva za delo Sodnega sveta se zagotavljajo v proračunu Republike Hrvaške. Sodni svet je samostojni proračunski uporabnik, odredbodajalec za izvrševanje finančnega

načrta pa je predsednik Sodnega sveta, ki poda predlog letnega proračuna za delo sveta Vladi Republike Hrvaške. Proračun Sodnega sveta v letu 2015 znaša 246.981,00 EUR.

Disciplinski postopek zoper sodnike

V Republiki Hrvaški je za vodenje disciplinskega postopka zoper sodnike pristojen Sodni svet. Odločitev o disciplinski odgovornosti sprejme Sodni svet z večino glasov vseh članov.

Disciplinski postopek zoper sodnika se lahko se uvede le na zahtevo pooblaščenega tožilca, to je predsednika sodišča, na katerem sodnik opravlja sodniško službo ali osebe, ki je tamkaj pooblaščen za opravljanje zadev sodne uprave. Oba sta dolžna zoper sodnika začeti disciplinski postopek, če ugotovita, da obstaja utemeljen sum, da je sodnik stori disciplinsko kršitev. Disciplinski postopek pa lahko začne tudi minister, pristojen za pravosodje, predsednik neposredno višjega sodišča, predsednik Vrhovnega sodišča Republike Hrvaške ali sodniški svet.

Sodnik disciplinsko odgovarja, če:

- nevestno opravlja sodniško službo,
- ne ravna v skladu z odločbo izdano v postopku za zaščito pravice do sojenja v razumnem roku,
- opravlja dejavnosti ali storitve, ki so nezdržljive s sodniško funkcijo,
- povzroča motnje v delu sodišča, ki bistveno vplivajo na delovanje sodne oblasti,
- krši uradno tajnost pri opravljanju sodniške službe,
- kakorkoli škodi ugledu sodišča ali sodniške službe,
- ne poda izkaza premoženja ali če v izkazu navede neresnične podatke o premoženjskem stanju,
- se ne podvrže ugotavljanju telesnih in duševnih sposobnosti zaradi ocene sposobnosti za opravljanje sodniške funkcije.

Nevestno opravljanje sodniške službe pomeni zlasti:

- če sodnik brez razumnega razloga ne izdela in ne izda sodne odločbe,
- če Sodni svet ocenil, da sodnik nezadovoljivo opravlja svojo službo,
- če je število odločb, ki jih je sodnik izdal v obdobju 1 leta, brez razumnega razloga bistveno pod številom odločb, kot jih določajo merila za delo sodnikov,
- če sodnik pri reševanju zadev brez razumnega razloga bistveno odstopa od vrstnega reda njihove vložitve pri sodišču.

Če je zoper sodnika uveden disciplinski postopek zaradi suma, da sodnik ni ravnal v skladu z odločbo izdano v postopku za zaščito pravice do sojenja v razumnem roku, je Sodni svet dolžan o tem obvestiti tudi pristojno državno pravobranilstvo.

Disciplinske sankcije, ki se jih lahko izreče sodniku za ugotovljeno kršitev so ukor, denarna kazen v višini do 1/3 plače, ki jo je sodnik prejel v predhodnem mesecu, za obdobje od 1 do 13 mesecev ter razrešitev s funkcije. Ob izreku disciplinske sankcije za ugotovljeno disciplinsko kršitev, se upošteva zlasti: teža kršitve in nastale posledice, stopnja odgovornosti, okoliščine pod katerimi je disciplinska kršitev storjena, prejšnje delo in vedenje sodnika, ter druge okoliščine, ki vplivajo na višino sankcije.

Sodni svet lahko za posamezen disciplinski postopek imenuje posebno preiskovalno komisijo, ki jo sestavljajo sodniki rednih ali specializiranih sodišč, in katere naloga je ugotoviti dejstva ter jih nato obrazložiti tekom postopka pred Sodnim svetom. Komisija o svojih ugotovitvah poda pisno mnenje, ki ga po potrebi obrazloži tudi na razpravi. V začetku vsakega koledarskega leta Sodni svet za ta namen potrdi liste sodnikov rednih in specializiranih sodišč, ki se imenujejo v posamezno preiskovalno komisijo. Preiskovalno komisijo lahko Sodni svet imenuje že takoj po prejemu zahteve za uvedbo disciplinskega postopka za namen ugotavljanja dejstev, potrebnih za odločbo o uvedbi disciplinskega postopka.

Zoper odločbo o razrešitvi oziroma o disciplinski odgovornosti ima sodnik pravico do pritožbe, ki se lahko vložijo pri Ustavnem sodišču Republike Hrvaške v roku 15 dni od vročitve odločbe in zadrži izvršitev izrečene sankcije. Zakon je sprva določal, da ima v primeru nestrinjanja z odločbo Sodnega sveta pravico do pritožbe tudi pooblaščen tožilec, vendar je Ustavno sodišče zakonsko določbo v tem delu razveljavilo z obrazložitvijo, da izvira pravica sodnika do pritožbe zoper odločbo o razrešitvi oziroma o disciplinski odgovornosti neposredno iz Ustave republike Hrvaške, česar pa ni moč trditi za pravico do pritožbe pooblaščenega tožilca. S tem je po mnenju Ustavnega sodišča Republike Hrvaške ZDSV nedopustno razširil pristojnost Ustavnemu sodišču.¹⁷

3.2. Italija

Italijanski sodni sistem ima strogo ločnico med civilnim in kazenskim sodstvom na eni ter upravnim sodstvom na drugi strani. To se odraža tudi v njihovi samoupravi. Visoki pravosodni svet za kazensko in civilno sodstvo je bil ustanovljen že leta 1907, Svet upravnega sodstva pa je veliko mlajši organ, ki je bil ustanovljen šele leta 1982. Visoki pravosodni svet je avtonomen organ, ki ga ureja Ustava Republike Italije v 104 do 17. členu ter zakona št. 195 iz leta 1998 in št. 44. iz leta 2002. Sestavlja ga 27 članov, ki so imenovani za mandatno dobo štirih let in ne morejo biti takoj ponovno izvoljeni. 16. članov (večina) je sodnikov, voljenih iz vrst svojih kolegov, 8 članov je laikov, izvoljenih s strani parlamenta, 3 člani pa so člani po funkciji, in sicer predsednik Republike Italije, ki predseduje Visokemu pravosodnemu svetu, predsednik vrhovnega sodišča in generalni državni tožilec. Visoki pravosodni svet je pristojen za imenovanje in razreševanje sodnikov in javnih tožilcev, za njihovo premeščanje, napredovanje ter druga statusna vprašanja. Prav tako je Visoki pravosodni svet izključno pristojen za vodenje disciplinskih postopkov zoper sodnike in javne tožilce v okviru tega pa tudi za njihovo sankcioniranje. Zoper odločbo disciplinske komisije se lahko sodnik pritoži na vrhovno sodišče. Visoki pravosodni svet lahko podaja predloge in mnenja ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, v zadevah povezanih s sodstvom in sodno upravo, razpolaga pa tudi z lastnim proračunom.

II. BESEDILO ČLENOV

---

¹⁷ Odločba Ustavnega sodišča Republike Hrvaške, št. U-I-5991/2012 z dne 23. januarja 2013.

I. poglavje
SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen
(vsebina zakona)

(1) Ta zakon ureja položaj, pristojnosti, organizacijo in sestavo Sodnega sveta Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Sodni svet), postopek in pogoje za izvolitev članov Sodnega sveta, trajanje njihovega mandata, prenehanje funkcije ter druga vprašanja, povezana z delovanjem

(2) Sodnega sveta. Določa tudi disciplinske organe in disciplinski postopek zoper sodnike.

2. člen
(položaj Sodnega sveta)

(1) Sodni svet je samostojen in neodvisen državni organ, ki opravlja naloge sodne uprave in upravne naloge, določene s tem zakonom, varuje samostojnost in neodvisnost sodne veje oblasti ter skrbi za zagotavljanje kakovosti dela sodišč in sodnikov ter javnega ugleda sodstva.

(2) Sodni svet je pri izvajanju svojih pristojnosti določenih s tem zakonom ter po predpisih, ki urejajo sodišča in sodniško službo dolžan še posebej varovati neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške službe, domnevo nedolžnosti, tajnost sodnega postopka ter jamstvo poštenega sojenja.

3. člen
(sedež)

Sedež Sodnega sveta je v Ljubljani.

4. člen
(generalni sekretar Sodnega sveta)

(1) Sodni svet ima generalnega sekretarja, ki se ga imenuje za dobo petih let in je po poteku mandata lahko ponovno imenovan.

(2) Generalnega sekretarja imenuje in razrešuje Sodni svet z dvotretjinsko večino glasov vseh članov.

(3) Za generalnega sekretarja Sodnega sveta je lahko imenovan, kdor izpolnjuje pogoje za izvolitev na sodniško mesto na okrožnem sodišču po zakonu, ki ureja sodniško službo.

(4) Če je za generalnega sekretarja imenovan sodnik, mu sodniška funkcija ter vse pravice in dolžnosti iz sodniške službe mirujejo.

(5) Generalni sekretar je funkcionar in ima pravico do plače in dodatkov kot dela plače pod pogoji in v višini, kot jih določa zakon, ki ureja sistem plač v javnem sektorju za okrožnega sodnika svetnika.

(6) Generalni sekretar skrbi za delovanje Sodnega sveta in vodi strokovno službo. Za svoje delo je odgovoren predsedniku in članom Sodnega sveta.

5. člen **(poslovnik Sodnega sveta)**

(1) Sodni svet ima poslovnik, ki ga sprejme z dvotretjinsko večino glasov vseh članov.

(2) S poslovnikom Sodni svet natančneje uredi način dela, organizacijo, sklicevanje in potek sej, postopke sprejemanja in izvrševanja odločitev, načine varovanja podatkov, sodelovanje z drugimi organi, obveščanje javnosti in druga vprašanja izvedbene narave.

(3) Poslovnik Sodnega sveta (v nadaljnjem besedilu: poslovnik) se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

6. člen **(javnost dela)**

(1) Delo Sodnega sveta je javno v skladu s tem zakonom in poslovnikom.

(2) Poslovnik in drugi splošni akti Sodnega sveta se objavijo na spletni strani Sodnega sveta.

7. člen **(letno poročilo)**

(1) Sodni svet o svojem delu enkrat letno poroča Državnemu zboru Republike Slovenije. Letno poročilo mora predložiti najpozneje do 31. maja tekočega leta za preteklo leto. Poročilo v vednost pošlje tudi ministrstvu, pristojnemu za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), in Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vrhovno sodišče).

(2) Letno poročilo vsebuje podatke o delu Sodnega sveta v preteklem letu in oceno stanja v sodstvu, ki je sestavljena iz analize stanja v preteklem letu ter prognoze za prihodnje leto. Sodni svet se v svojem letnem poročilu opredeli tudi do letnega poročila Vrhovnega sodišča o učinkovitosti in uspešnosti sodišč.

(3) Državni zbor na sejo, na kateri obravnava letno poročilo, povabi tudi ministra, pristojnega za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: minister).

(4) Sodni svet letno poročilo objavi na svoji spletni strani.

8. člen **(dostop do podatkov)**

(1) Sodni svet ima za izvajanje svojih pristojnosti po tem zakonu ter po predpisih, ki urejajo sodišča in sodniško službo, pravico do neomejenega dostopa do osebnih in drugih varovanih podatkov (poslovna skrivnost, zaupno razmerje) iz vpisnikov, imenikov, evidenc, spisov in druge dokumentacije sodišč, kakor tudi do drugih podatkov v zvezi s poslovanjem, storilnostjo in kakovostjo dela sodišč ter učinkovitostjo in uspešnostjo dela sodnikov.

(2) Podatke iz prejšnjega odstavka in potrebno analitično podporo, ki jo Sodni svet potrebuje za učinkovito izvajanje svojih pristojnosti po tem zakonu ter po predpisih, ki urejajo sodišča in sodniško službo, na njegovo zahtevo zagotavljata Vrhovno sodišče in ministrstvo.

(3) Za zagotavljanje analitične podpore iz prejšnjega odstavka skleneta Sodni svet in Vrhovno sodišče izvedbeni sporazum, s katerim podrobneje opredelita obseg potrebne podpore ter način izvajanja.

(4) Drugi državni organi in nosilci javnih pooblastil morajo Sodnemu svetu na njegovo zahtevo zagotoviti vse podatke in informacije iz njihove pristojnosti ne glede na stopnjo zaupnosti, če Sodni svet navede, da te podatke potrebuje za izvajanje svojih pristojnosti.

9. člen **(varstvo, obdelava in hramba podatkov)**

(1) Sodni svet dostopa do vsebine podatkov iz prejšnjega člena v obsegu, ki je potreben za obravnavanje posamezne zadeve.

(2) V postopku pred Sodnim svetom se glede obdelave in varstva osebnih podatkov iz prejšnjega člena uporablja zakon, ki ureja varstvo osebnih podatkov, glede ravnanja s tajnimi podatki pa zakon, ki ureja ravnanje s tajnimi podatki.

(3) Podatki, ki se nanašajo na posameznika, se hranijo petnajst let po zaključku zadeve v zvezi s katero so bili pridobljeni.

II. poglavje **SESTAVA SODNEGA SVETA**

10. člen **(sestava Sodnega sveta)**

Sodni svet sestavlja 11 članov oziroma članic. Pet članov izvoli Državni zbor na predlog predsednika republike izmed univerzitetnih profesorjev prava, odvetnikov in drugih pravnikov, šest članov pa izmed sebe izvolijo sodniki, ki trajno opravljajo sodniško funkcijo.

11. člen **(položaj in imuniteta članov Sodnega sveta)**

(1) Funkcija člana Sodnega sveta je častna in se opravlja nepoklicno.

(2) Član Sodnega sveta ne more biti klican na odgovornost za mnenje ali glas, ki ga je izrekel na sejah.

(3) Položaj člana Sodnega sveta ni združljiv s funkcijami v drugih državnih organih, organih političnih strank ter z drugimi funkcijami in dejavnostmi, ki po zakonu niso združljive z opravljanjem javne funkcije.

12. člen (mandat)

(1) Člani Sodnega sveta se izvolijo za dobo šestih let in po poteku te dobe ne morejo biti takoj ponovno izvoljeni.

(2) Vsaka tri leta se izvolijo dva ali trije člani Sodnega sveta, ki jih izvoli Državni zbor ter trije člani Sodnega sveta, ki jih izmed sebe izvolijo sodniki, ki trajno opravljajo sodniško funkcijo.

(3) Članu Sodnega sveta, ki postane član Sodnega sveta zaradi predčasnega prenehanja mandata prejšnjega člana, poteče mandat z iztekom dobe, za katero je bil izvoljen prejšnji član.

13. člen (predsednik in podpredsednik)

(1) Sodni svet ima predsednika in podpredsednika, ki ju po volitvah iz drugega odstavka prejšnjega člena izmed sebe s tajnim glasovanjem izvolijo člani Sodnega sveta z dvotretjinsko večino glasov vseh članov.

(2) Če je predsednik, po postopku iz prejšnjega odstavka izvoljen izmed članov Sodnega sveta, ki jih izmed sebe izvolijo sodniki, ki trajno opravljajo sodniško funkcijo, je za podpredsednika lahko izvoljen le eden od članov Sodnega sveta, ki jih je na predlog Predsednika republike izvolil Državni zbor in obratno.

(3) Predsednik in podpredsednik sta izvoljena za dobo treh let in po poteku mandata ne moreta biti ponovno izvoljena.

(4) Delo Sodnega sveta vodi predsednik, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik.

14. člen (prenehanje funkcije)

(1) Članu Sodnega sveta preneha funkcija:

1. s potekom dobe, za katero je izvoljen;
2. z odstopom;
3. če mu je pristojna stanovska organizacija izrekla disciplinsko sankcijo ali ugotovila, da je s svojim ravnanjem kršil etični kodeks h kateremu je zavezan, in je zaradi tega neprimeren za opravljanje funkcije člana Sodnega sveta;
4. če je bil pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje;
5. članu Sodnega sveta, ki je sodnik, s prenehanjem ali razrešitvijo s sodniške funkcije;
6. članu Sodnega sveta, ki ni sodnik, če postane trajno nesposoben za opravljanje svoje funkcije, če nastopi funkcijo, ki je nezdružljiva s funkcijo člana Sodnega sveta ali če izgubi status, v zvezi s katerim je bil izvoljen.

(2) Član Sodnega sveta, ki mu je prenehala funkcija po 1. točki prejšnjega odstavka, opravlja pravice in dolžnosti člana Sodnega sveta do izvolitve novega člana.

(3) Članu Sodnega sveta preneha funkcija po 2. točki prvega odstavka tega člena z dnem, ko Sodni svet prejme njegovo pisno izjavo o odstopu.

(4) Članu Sodnega sveta preneha funkcija po 4. točki prvega odstavka tega člena z dnem pravnomočnosti sodne odločbe.

(5) Članu Sodnega sveta preneha funkcija po 5. točki prvega odstavka tega člena z dnem, ko je nastopilo prenehanje ali z dnem pravnomočnosti odločbe o razrešitvi s sodniške funkcije.

(6) Članu Sodnega Sveta, ki ni sodnik, preneha funkcija po 3. in 6. točki prvega odstavka tega člena z dnem, ko ga Državni zbor na predlog Sodnega sveta razreši s funkcije.

(7) Članu Sodnega sveta, ki je sodnik, preneha funkcija po 3. točki prvega odstavka tega člena z dnem, ko Sodni svet z dvotretjinsko večino glasov vseh članov ugotovi, da je član Sodnega sveta zaradi storjene etične ali disciplinske kršitve neprimeren za nadaljnje opravljanje funkcije člana Sodnega sveta.

(8) O nastopu okoliščin iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena Sodni svet nemudoma obvesti predsednika Državnega zbora. Če je odstopil oziroma je bil razrešen član Sodnega sveta, ki ga voli Državni zbor, obvesti Sodni svet tudi predsednika republike.

III. poglavje VOLITVE ČLANOV SODNEGA SVETA

1. oddelek Splošne določbe

15. člen **(razpis volitev)**

(1) Volitve članov Sodnega sveta razpiše predsednik Državnega zbora najmanj tri mesece pred iztekom mandata članov Sodnega sveta.

(2) V akt o razpisu volitev, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, se določi dan razpisa volitev in dan glasovanja.

(3) Od razpisa volitev do dneva glasovanja mora poteči najmanj 50 dni. V primeru nadomestnih volitev je lahko ta rok krajši, vendar ne krajši od 30 dni.

2. oddelek Volitve članov, ki jih izvoli Državni zbor

16. člen **(volitve članov, ki jih izvoli Državni zbor)**

(1) Volitve članov Sodnega sveta, ki jih na predlog predsednika republike izvoli Državni zbor, so tajne.

(2) Predsednik republike objavi v 30 dneh po razpisu volitev iz prejšnjega člena v Uradnem listu Republike Slovenije poziv za zbiranje predlogov možnih kandidatov za člana Sodnega sveta.

(3) Kandidatna lista za člane Sodnega sveta, ki jih predlaga predsednik republike, mora biti Državnemu zboru predložena najkasneje 20 dni pred dnevom glasovanja.

(4) Na kandidatni listi iz prejšnjega odstavka, mora biti predlagano število kandidatov večje od števila članov, ki se jih voli, vendar največ dvakrat tolikšno, kot je število članov, ki se jih voli.

17. člen **(nadomestne volitve)**

(1) Če članu Sodnega sveta, ki ga izvoli Državni zbor, predčasno preneha mandat po 2., 3., 4. ali 6. točki prvega odstavka 14. člena tega zakona, postane član Sodnega sveta za preostanek mandatne dobe tisti kandidat z iste liste kandidatov, ki bi bil v Državnem zboru izvoljen, če ne bi bil izvoljen član Sodnega sveta, ki mu je prenehal mandat.

(2) Če kandidat iz prejšnjega odstavka v osmih dneh od poziva za sprejem mandata ne sporoči, da mandat sprejema, se ta pravica prenese na naslednjega kandidata.

(3) Če na listi oziroma seznamu iz prejšnjega člena ni naslednjega kandidata, se po določbah tega poglavja opravijo nadomestne volitve.

3. oddelek **Volitve članov, ki jih izvolijo sodniki**

18. člen **(volitve članov iz vrst sodnikov)**

(1) Volitve članov Sodnega sveta iz vrst sodnikov so neposredne in tajne.

(2) Pravico voliti imajo vsi sodniki, ki na dan volitev opravljajo sodniško funkcijo in so vpisani v sodniški volilni imenik, ki vsebuje ime in priimek sodnika ter sodišče, na katerem dela.

(3) Dva člana Sodnega sveta volijo sodniki, ki opravljajo sodniško funkcijo na sodiščih prve stopnje. Po enega člana pa volijo sodniki, ki opravljajo sodniško funkcijo na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije in na sodiščih položaja višjega sodišča.

(4) Dva člana Sodnega sveta volijo skupaj vsi sodniki iz prejšnjega odstavka.

(5) Za člana Sodnega sveta je lahko izvoljen vsak sodnik.

19. člen **(sodniški volilni imenik)**

(1) Sodniški volilni imenik (v nadaljnjem besedilu: imenik) iz drugega odstavka prejšnjega člena vodi Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Podatki za imenik se povzamejo iz centralne kadrovske evidence oziroma iz aktov o imenovanju.

(2) Najpozneje deset dni po razpisu volitev Vrhovno sodišče Republike Slovenije pošlje imenik sodiščem.

(3) Sodnik ima pravico vpogleda v imenik in pravico pisno zahtevati popravek, če sam ali kdo drug ni vpisan v imenik oziroma je vpisan kdo, ki po določbah tega zakona nima pravice voliti, ali če so napačno vpisani osebni podatki. Popravek lahko zahteva najmanj tri dni pred volitvami.

(4) Če je zahteva za popravilo imenika utemeljena, Vrhovno sodišče Republike Slovenije imenik popravi, če meni da ni utemeljena, pa mora v dveh dneh od prejema zahteve za popravilo imenika izdati zavrnilno odločbo.

(5) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je dovoljeno sprožiti upravni spor pred pristojnim sodiščem v 24 urah po vročitvi odločbe. Sodišče mora odločiti v nadaljnjih 48 urah.

20. člen **(kandidatne liste)**

(1) Na vsaki kandidatni listi za člana Sodnega sveta iz tretjega in četrtega odstavka 18. člena tega zakona mora biti večje število kandidatov, kot je število članov, ki se jih voli, vendar največ štirikrat tolikšno, kot je število članov, ki se jih voli.

(2) Kandidate za člane Sodnega sveta predlagajo sodniki pisno ali na sodniških zborih. Na kandidatno listo se uvrstijo kandidati, ki so jih predlagali najmanj trije sodniki. Če je število kandidatov večje, kot določa prejšnji odstavek, se uvrstijo na kandidatno listo tisti kandidati, ki jih je predlagalo največ sodnikov.

(3) Kandidatne liste potrdi in objavi volilna komisija najmanj petnajst dni pred dnevom glasovanja.

21. člen **(izvedba volitev)**

(1) Volitve se opravijo na vseh sodiščih, katerih sodniki volijo člana Sodnega sveta, na isti dan.

(2) Za glasovanje na voliščih se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja volitve v Državni zbor, kolikor ni s tem zakonom drugače določeno.

(3) Glasuje se osebno z glasovnico, na kateri se obkroži ime sodnika, katerega se voli.

(4) Izvoljen je sodnik, ki je prejel največ glasov. Če sta dva kandidata ali več kandidatov prejela enako največje število glasov, se volitve glede njih ponovijo.

(5) Če članu Sodnega sveta iz vrst sodnikov predčasno preneha mandat po 2., 3., 4. ali 5. točki prvega odstavka 14. člena tega zakona, postane član Sodnega sveta iz vrst sodnikov za preostanek mandatne dobe tisti kandidat z iste liste kandidatov, ki bi bil izvoljen, če ne bi bil izvoljen član Sodnega sveta, ki mu je prenehal mandat.

(6) Če kandidat iz prejšnjega odstavka v osmih dneh od poziva za sprejem mandata ne sporoči, da mandat sprejema, se ta pravica prenese na naslednjega kandidata.

(7) Če na listi oziroma seznamu iz prejšnjega člena ni naslednjega kandidata, se po določbah tega poglavja opravijo nadomestne volitve.

22. člen
(volilna komisija in volilni odbor)

- (1) Volitve članov Sodnega sveta iz vrst sodnikov vodi volilna komisija, ki jo imenuje Sodni svet.
- (2) Volilna komisija ima predsednika in štiri člane ter njihove namestnike. Za predsednika in namestnika predsednika volilne komisije se imenuje sodnik Vrhovnega sodišča.
- (3) Volitve se izvedejo na voliščih. Volišča so na sedežih sodišč prve stopnje in na sedežu Vrhovnega sodišča. Na sedežih sodišč prve stopnje volijo vsi sodniki, razen sodnikov Vrhovnega sodišča.
- (4) Delo na voliščih opravljajo tričlanski volilni odbori, ki jih imenuje volilna komisija. Predsednik volilnega odbora je sodnik višjega sodišča. Predsednik volilnega odbora pri Vrhovnem sodišču je sodnik tega sodišča.
- (5) Volilna komisija določi obrazce za izvedbo volitev po določbah tega člena ter enotne standarde za volilni material in druge materialne pogoje za izvedbo volilnih opravil.

IV. poglavje
PRISTOJNOSTI SODNEGA SVETA

23. člen
(pristojnosti)

- (1) Sodni svet ima na področju sodne uprave po predpisih, ki urejajo organizacijo sodišč ter sodniško službo, naslednje pristojnosti:
1. glede izbire in razrešitve sodnikov in predsednikov sodišč:
    - imenuje in razrešuje predsednike sodišč, razen predsednika Vrhovnega sodišča,
    - imenuje sodnika na razpisano sodniško mesto,
    - opravi izbiro kandidatov za prosto sodniško mesto,
    - predlaga Državnemu zboru kandidate za izvolitev v sodniško funkcijo,
    - predlaga Državnemu zboru razrešitev sodnika.
  2. glede drugih kadrovskih vprašanj v zvezi s sodniki odloča o:
    - mirovanju sodniške funkcije,
    - nezdružljivosti sodniške funkcije,
    - napredovanju v višji sodniški naziv,
    - hitrejšem napredovanju v plačnih razredih, v položaj svetnika ali na višje sodniško mesto,
    - izjemnem napredovanju v višji sodniški naziv,
    - dokončni potrditvi negativne ocene sodniške službe,
    - potrditvi ocene, da sodnik ne ustreza sodniški službi,
    - utemeljenosti pritožbe sodnika, ki meni, da je bila kršena njegova zakonska pravica, njegov neodvisni položaj ali neodvisnost sodstva,
    - pritožbi zoper odločbo o premestitvi oziroma imenovanju na sodniško mesto, v sodniški naziv oziroma na položaj svetnika,
    - pritožbi zoper odločbo o uvrstitvi v plačni razred,
    - pritožbi zoper odločbo o premestitvi oziroma imenovanju na sodniško mesto, v sodniški naziv

- oziroma na položaj svetnika in zoper odločbo o uvrstitvi v plačni razred,
- dodelitvi sodnika na delo na Ustavno sodišče Republike Slovenije, Vrhovno sodišče, višje sodišče, v strokovno službo Sodnega sveta, na Center za izobraževanje v pravosodju ali na ministrstvo,
  - dodelitvi sodniških štipendij.

3. glede disciplinskih postopkov, kjer:

- imenuje disciplinske organe,
- je upravičen, da poda pobudo za uvedbo disciplinskega postopka zoper sodnika,
- spremlja izvrševanje disciplinske sankcije zoper sodnika, če mu je bila po zakonu, ki ureja sodniško službo, izrečena disciplinska sankcija ustavitve napredovanja, znižanja plače ali premestitve na drugo sodišče,
- odloča o ukrepu začasne odstranitve iz sodniške službe zoper predsednika Vrhovnega sodišča,
- odloča o pritožbi zoper odločitev predsednika Vrhovnega sodišča o ukrepu začasne odstranitve iz sodniške službe zoper sodnika.

4. opravlja druge naloge, in sicer:

- sprejme merila za izbiro kandidatov na sodniško mesto po predhodnem mnenju ministra in merila za kakovost dela sodnikov za oceno sodniške službe
- sprejme kodeks sodniške etike,
- imenuje člane Komisije za etiko in integriteto,
- sprejme navodila za volitve članov personalnih svetov in razpisuje volitve,
- podaja soglasje k shemi organizacijskih enot sodišč prve stopnje,
- podaja soglasje k politiki zaznavanja in obvladovanja korupcijskih tveganj in izpostavljenosti sodišč ter spremlja njeno uresničevanje,
- podaja predhodno mnenje v postopku določitve števila sodniških mest na posameznem sodišču,
- podaja mnenje k skupnemu letnemu poročilu Vrhovnega sodišča o učinkovitosti in uspešnosti sodišč in k predlogu proračuna za sodišča,
- Državnemu zboru in ministrstvu podaja mnenja o zakonih, ki urejajo organizacijo sodnega sistema in sodne uprave ter položaj, pravice in dolžnosti sodnikov in sodnega osebja
- Ustavnemu sodišču lahko poda zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti predpisov, ki urejajo organizacijo sodnega sistema in sodne uprave ter položaj, pravice in dolžnosti sodnikov in sodnega osebja.

(2) Sodni svet opravlja tudi druge naloge, če tako določa zakon.

24. člen **(opredelitev do zadev iz pristojnosti Sodnega sveta)**

Sodni svet se je dolžan na zaprosilo ministra, oziroma predsednika Vrhovnega sodišča v pisnem mnenju opredeliti do aktualne problematike iz svoje pristojnosti.

V. poglavje POSTOPEK PRED SODNIM SVETOM

1. oddelek Akti in sprejemanje odločitev Sodnega sveta

25. člen
(akti Sodnega sveta)

- (1) O posamičnih vprašanjih in zadevah Sodni svet odloča z odločbami in sklepi.
- (2) Sodni svet sprejema ocene in mnenja v obliki stališč.
- (3) Sodni svet lahko pri izvajanju svojih pristojnosti in nalog na državne organe in druge subjekte naslavlja ustrezne pobude, predloge, zahteve in druge predlagalne akte.
- (4) Sodni svet s poslovnikom natančneje uredi način oblikovanja in sprejemanja aktov iz prejšnjega odstavka.

26. člen
(seje Sodnega sveta)

- (1) Sodni svet odloča na sejah.
- (2) Seje Sodnega sveta so zaprte za javnost.
- (3) Sodni svet lahko v skladu s poslovnikom odloči, da je seja ali del seje odprta za javnost.
- (4) Pri obravnavanju vprašanj iz svoje pristojnosti lahko Sodni svet na sejo povabi predstavnike sodišč in drugih državnih organov, institucij, društev in drugih nevladnih organizacij, ki delujejo na posameznih področjih, povezanih z izvrševanjem pristojnosti Sodnega sveta.

27. člen
(navzočnost ministra in predsednika Vrhovnega sodišča na seji)

- (1) Minister in predsednik Vrhovnega sodišča se lahko na povabilo Sodnega sveta udeležita seje in imata pravico do razprave brez pravice do glasovanja, zlasti kadar Sodni svet obravnava zadeve sodne ali pravosodne uprave, sprejema mnenje k predlogom zakonov, ki urejajo položaj, pravice in dolžnosti sodnikov, sprejema načelna stališča o razmerah v sodstvu ali obravnava predlog proračuna za sodstvo.
- (2) Če se minister ali predsednik Vrhovnega sodišča seje ne moreta udeležiti, lahko za udeležbo na seji pooblastita državnega sekretarja oziroma podpredsednika Vrhovnega sodišča.
- (3) V zadevah iz prejšnjega odstavka Sodni svet skliče sejo tudi na predlog ministra ali predsednika Vrhovnega sodišča. Seja se ne skliče, če Sodni svet z dvotretjinsko večino glasov vseh članov odloči, da seja ni potrebna.
- (4) V postopku izbire in imenovanja predsednikov sodišč ima minister pravico sodelovati pri razpravi in postavljati vprašanja, zato ga Sodni svet vedno vabi na sejo.

28. člen
(sprejemanje odločitev)

- (1) Sodni svet sprejema odločitve z javnim glasovanjem in z večino glasov vseh članov, če zakon ali poslovnik ne določata drugače.
- (2) Sodni svet lahko odloča le, če je na seji navzočih najmanj osem članov.
- (3) Člani Sodnega sveta pri odločanju niso vezani na kakršnakoli navodila.
- (4) Sodni svet lahko z večino glasov navzočih članov odloči, da bo določeno glasovanje tajno.

29. člen **(odločanje z dvotretjinsko večino)**

(1) Sodni svet odloča z dvotretjinsko večino vseh članov v naslednji zadevah:

- predlogih za izvolitev sodnikov,
- imenovanjih in napredovanjih sodnikov,
- uvrstitvah v plačni razred,
- pritožbah zoper odločbo o premestitvi oziroma imenovanju na sodniško mesto, v sodniški naziv oziroma na položaj svetnika,
- pritožbah zoper odločbo o uvrstitvi v plačni razred,
- predlogih za razrešitev sodnikov,
- potrditvah ocene, da sodnik ne ustreza sodniški službi,
- merilih za izbiro kandidatov za sodniško mesto,
- merilih za kakovost dela sodnikov,
- v drugih zadevah, če tako določa zakon.

(2) Sodni svet lahko s poslovníkom določi še druge zadeve, v katerih odloča z dvotretjinsko večino glasov vseh članov.

30. člen **(izločitev)**

(1) Pri razpravi in glasovanju o posamezni zadevi ne sme sodelovati član Sodnega sveta, pri katerem obstajajo okoliščine, ki vzbujajo dvom o njegovi nepristranskosti.

(2) Ko Sodni svet odloča o predlogih za izvolitev sodnikov, imenovanjih, napredovanjih in uvrstitvah v plačni razred ter o predlogih za razrešitev sodnikov, član ne sme sodelovati pri odločanju, če:

- se odloča o njegovi kandidaturi ali če je s kandidatom oziroma sodnikom, ki je v postopku, v krvnem sorodstvu v ravni vrsti, v stranski vrsti do vštetelega četrtega kolena, v zakonski ali izvenzakonski zvezi ali v svaštvu do drugega kolena;
- obstajajo druge okoliščine, ki vzbujajo dvom o njegovi nepristranskosti.

2. oddelek Postopek pred Sodnim svetom

31. člen **(splošno)**

(1) V postopkih pred Sodnim svetom se smiselno porabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, če ta zakonu ne določa drugače.

(2) Sodni svet odloča na podlagi pisno argumentiranih predlogov in predloženih dokazil. Ustno obravnavo Sodni svet opravi, če tako določa zakon ali poslovnik ali če v posamezni zadevi tako odločijo člani Sodnega sveta.

32. člen **(samostojnost in neodvisnost pri odločanju)**

(1) Ko Sodni svet odloča o predlogih za izvolitev v sodniško funkcijo, izbiri na višje sodniško mesto, napredovanjih sodnikov, potrditvi ocene, da sodnik ne ustreza sodniški službi in nezdržljivosti sodniške funkcije, samostojno oceni izpolnjevanje pogojev v skladu z zakonom, ki ureja sodniško službo.

(2) Če je potrebno, lahko Sodni svet v postopkih iz prejšnjega odstavka zahteva od personalnega sveta in predsednika sodišča dodatna pojasnila.

33. člen **(ustna predstavitev)**

(1) Ko Sodni svet odloča o imenovanju predsednika ali podpredsednika sodišča, povabi vse kandidate, ki izpolnjujejo predpisane pogoje, da na seji Sodnega sveta tudi ustno predstavijo svoj program in vizijo vodenja sodišča.

(2) Kandidati iz prejšnjega odstavka morajo biti na sejo Sodnega sveta vabljeni najmanj osem dni pred sklicem seje. V primeru izostanka enega ali več kandidatov lahko Sodni svet z večino glasov vseh članov odloči, da bo sprejel odločitev tudi brez ustne predstavitve teh kandidatov, pri čemer mora ustrezno upoštevati razloge njihovega izostanka.

34. člen **(pisno pojasnilo)**

(1) Pred odločanjem o potrditvi ocene, da sodnik ne ustreza sodniški službi, razrešitvi predsednika ali podpredsednika sodišča ali nezdržljivosti sodniške funkcije Sodni svet sodnika oziroma predsednika ali podpredsednika sodišča pozove, da se o zadevi pisno izjavi v roku 15 dni od prejema poziva.

(2) Če Sodni svet v roku iz prejšnjega odstavka ne prejme pisne izjave iz prejšnjega odstavka, se šteje, da so izpolnjeni pogoji za sprejem odločitve.

35. člen **(obrazložitev in objava odločitev)**

(1) Odločitve Sodnega sveta o izvolitvi, imenovanju, napredovanju v plačnem razredu ali nazivu, na položaj ali višje sodniško mesto, dodelitvi ali premestitvi sodnika, potrditvi ocene, da sodnik ne ustreza sodniški službi, imenovanju ali razrešitvi predsednika sodišča in pritožbah sodnikov morajo biti obrazložene in po izkazani vročitvi v anonimizirani obliki objavljene na spletni strani Sodnega sveta.

(2) Sklepi, s katerimi Sodni svet odloča o zadevah javnega značaja, se v skladu s poslovnikom objavijo na spletni strani Sodnega sveta.

36. člen **(upravni spor)**

(1) Zoper odločbe in sklepe Sodnega sveta je dovoljen upravni spor.

(2) V sporih iz prejšnjega odstavka odloča Vrhovno sodišče v senatu petih sodnikov.

(3) Pristojno sodišče mora odločiti v roku 30 dni od prejema tožbe zoper odločbo oziroma sklep Sodnega sveta.

(4) Zoper odločitev Vrhovnega sodišča ni pritožbe ali revizije.

(5) V postopku izbire kandidatov za izvolitev v sodniško funkcijo in v postopku imenovanja predsednika sodišča, je upravni spor mogoč le glede presoje pravilnosti in zakonitosti izbirnega postopka ter odločitve Sodnega sveta o izpolnjevanju predpisanih formalnih pogojev za izvolitev v navedeni funkciji.

VI. poglavje DISCIPLINSKI POSTOPKI

1. oddelek Splošne določbe

37. člen **(splošno)**

(1) Sodniku se lahko izreče disciplinska sankcija samo ob pogojih in po postopku, ki je predpisan s tem zakonom.

(2) Disciplinsko odgovornost in disciplinske sankcije za sodnike natančneje določa zakon, ki ureja sodniško službo.

(3) Disciplinski postopek je hiter.

(4) V okviru disciplinskega postopka ni dovoljeno posegati v neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške funkcije.

38. člen **(disciplinski organi)**

(1) Disciplinski organi so disciplinski tožilec in njegov namestnik ter disciplinsko sodišče.

(2) Disciplinski organi se imenujejo za dobo dveh let z možnostjo ponovnega imenovanja.

(3) Sodni svet imenuje in razrešuje disciplinske organe z dvotretjinsko večino glasov vseh članov.

(4) Člane disciplinskih organov iz vrst sodnikov Sodnemu svetu v izvolitev predlaga občna seja Vrhovnega sodišča.

(5) Če v posamezni zadevi disciplinsko sodišče ali disciplinski tožilec in njegov namestnik iz pravnih ali stvarnih razlogov ne morejo postopati, imenuje Sodni svet za odločanje v tej zadevi na predlog občne seje Vrhovnega sodišča potrebno število nadomestnih članov disciplinskega sodišča ali nadomestnega tožilca.

39. člen **(disciplinski tožilec)**

(1) Predlog za disciplinsko sankcioniranje vlaga in zastopa disciplinski tožilec, ki ga v njegovi odsotnosti nadomešča njegov namestnik.

(2) Disciplinski tožilec in namestnik disciplinskega tožilca sta vrhovna sodnika.

40. člen **(disciplinsko sodišče)**

(1) Disciplinsko sodišče ima devet članov, in sicer:

- tri člane Sodnega sveta, izmed katerih je eden predsednik, druga dva pa njegova namestnika,
- šest sodnikov od katerih sta dva vrhovna, dva višja in dva sodnika prve stopnje.

(2) Disciplinsko sodišče odloča v posamezni zadevi v senatu treh članov. Predsednik senata je predsednik disciplinskega sodišča ali njegov namestnik, najmanj eden od preostalih dveh članov pa mora biti sodnik z enakim položajem sodnika, kot ga ima sodnik, zoper katerega teče disciplinski postopek.

(3) Sestavo senata določi predsednik disciplinskega sodišča.

(4) Sodni svet določi vrstni red, po katerem namestnika nadomeščata predsednika disciplinskega sodišča v njegovi odsotnosti.

41. člen **(predčasno prenehanje funkcije)**

(1) Članu disciplinskega organa, ki je bil imenovan na predlog občne seje Vrhovnega sodišča preneha funkcija:

1. z odstopom;
2. s prenehanjem ali razrešitvijo s sodniške funkcije;
3. če mu je izrečena disciplinska sankcija;
4. z imenovanjem na sodniško mesto drugega položaja.

(2) Članu disciplinskega sodišča, ki je bil imenovan iz vrst članov Sodnega sveta preneha funkcija v disciplinskem organu s prenehanjem funkcije člana Sodnega sveta.

(3) Na mesto člana disciplinskega organa, ki mu je predčasno prenehala funkcija, imenuje Sodni svet po postopku iz 38. člena tega zakona nadomestnega člana.

(4) Članu disciplinskega organa, ki postane član disciplinskega organa zaradi predčasnega prenehanja mandata prejšnjega člana, poteče mandat z iztekom dobe, za katero je bil izvoljen prejšnji član.

42. člen
(sedež disciplinskih organov)

Disciplinski organi imajo sedež pri Sodnem svetu Republike Slovenije, ki zagotavlja finančna sredstva, strokovno in administrativno pomoč ter druge pogoje za njihovo delo.

43. člen
(sodno varstvo)

Zoper odločbo disciplinskega sodišča je dopustno sodno varstvo po 36. členu tega zakona.

2. oddelek
Disciplinski postopek

44. člen
(smiselna uporaba predpisov)

(1) Če ta zakon nima posebnih določb, se v disciplinskem postopku smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja kazenski postopek, ki veljajo za skrajšani postopek pred okrajnim sodiščem, razen določb, ki se nanašajo na oškodovanca, napoved pritožbe, zahtevo za varstvo zakonitosti in izredno omilitev kazni.

(2) V disciplinskem postopku je javnost izključena, razen če sodnik v postopku temu izrecno nasprotuje.

45. člen
(uvedba postopka)

(1) Disciplinski postopek se uvede z vložitvijo predloga za opravo preiskovalnih dejanj ali z neposredno vložitvijo obrazloženega predloga za izrek disciplinske sankcije.

(2) Pobudo za uvedbo disciplinskega postopka lahko podajo predsednik sodišča, pri katerem sodnik opravlja sodniško službo, predsednik neposredno višjega sodišča, Sodni svet in minister.

(3) Če disciplinski tožilec ne uvede postopka, je o razlogih dolžan obvestiti pobudnika. Če pobudnik vztraja pri pobudi, o uvedbi postopka dokončno odloči disciplinsko sodišče.

(4) Zahtevo za uvedbo disciplinskega postopka lahko podata predsednik Vrhovnega sodišča in minister. Na podlagi pisno vložene zahteve mora disciplinski tožilec začeti disciplinski pregon.

46. člen
(preiskovalna dejanja)

Če je podan predlog za opravo posameznih preiskovalnih dejanj, jih opravi sodnik disciplinskega sodišča, ki ga določi predsednik disciplinskega sodišča.

47. člen
(zagovornik)

V disciplinskem postopku je lahko zagovornik tudi sodnik, ki ima pravico do povrnitve potrebnih izdatkov.

48. člen
(zapisnik)

(1) V zapisnik o disciplinski obravnavi se vpišejo imena vseh prisotnih in bistvena vsebina poteka obravnave.

(2) Predsednik senata lahko na predlog stranke ali po uradni dolžnosti odredi, da se v zapisnik dobesedno vpišejo izjave, za katere misli, da so pomembne.

(3) Na zahtevo stranke se v zapisnik vpiše tudi vprašanje, na katerega senat ni dovolil odgovora.

(4) V zapisnik o disciplinski obravnavi se vnese celoten izrek disciplinskega sklepa.

(5) Zapisnik o disciplinski obravnavi podpišejo predsednik in člani senata ter zapisnikar.

VII. poglavje
KODEKS SODNIŠKE ETIKE IN KOMISIJA ZA ETIKO IN INTEGRITETO

49. člen
(Kodeks sodniške etike)

(1) Sodni svet sprejme kodeks sodniške etike.

(2) Kodeks sodniške etike določa pravila za službeno in zasebno ravnanje in vedenje sodnikov zaradi varovanja neodvisnosti, nepristranskosti in poštenosti sodnikov ter ugleda sodniške službe.

(3) Sodniki so dolžni spoštovati kodeks sodniške etike pri opravljanju sodniške službe in zunaj nje.

(4) Kodeks sodniške etike se objavi na spletnih straneh Sodnega sveta in na spletnih straneh sodišč.

50. člen
(komisija za etiko in integriteto)

(1) Pri Sodnem svetu se imenuje Komisija za etiko in integriteto (v nadaljnjem besedilu: komisija), ki ima naslednje pristojnosti:

- sprejema načelna mnenja glede ravnanj, ki pomenijo kršitev kodeksa sodniške etike,
- izdaja priporočila za spoštovanje pravil sodniške etike in integritete v skladu s kodeksom

sodniške etike,

- sprejema smernice s področja sodniške etike in integritete v skladu s kodeksom sodniške etike,
- v sodelovanju s Centrom za izobraževanje v pravosodju skrbi za izobraževanje in usposabljanje sodnikov na področju sodniške etike in integritete.

(2) Komisijo pred drugimi državnimi organi in javnostjo zastopa predsednik, ki ga izmed sebe izvolijo člani komisije za dobo dveh let z možnostjo ponovne izvolitve. Po pooblastilu predsednika lahko komisijo zastopa tudi namestnik predsednika, član komisije ali sekretar Sodnega sveta.

(3) Načelna mnenja glede vrste kršitev kodeksa sodniške etike se v anonimizirani obliki objavijo na spletnih straneh Sodnega sveta.

(4) Komisija podrobneje uredi način dela s poslovníkom.

51. člen

(sestava komisije za etiko in integriteto)

(1) Komisijo sestavlja pet članov.

(2) Člani komisije so lahko sodniki rednih sodišč, sodniki, ki so na mednarodna sodišča imenovani kot predstavniki Republike Slovenije in sodniki, ki jim je sodniška služba prenehala zaradi upokojitve.

(3) Člane komisije imenuje Sodni svet, ki izbere:

- štiri člane izmed kandidatov, ki se na poziv Sodnega sveta prijavijo sami ali jih predlagajo sodišča ali drugi sodniki;
- enega člana izmed članov Sodnega sveta.

(4) Člani komisije se imenujejo za dobo šestih let z možnostjo ponovnega imenovanja.

52. člen

(predčasno prenehanje funkcije)

(1) Članu komisije preneha funkcija pred potekom mandata:

- z odstopom;
- s prenehanjem ali razrešitvijo s sodniške funkcije;
- če mu je izrečena disciplinska sankcija;
- če personalni svet s pravnomočno oceno sodniške službe ugotovi, da sodnik ne ustreza sodniški službi ali ne izpolnjuje pogojev za napredovanje;
- če komisija oceni, da je s svojimi ravnanji kršil kodeks sodniške etike.

(2) Članu komisije, ki je imenovan izmed članov Sodnega Sveta, preneha funkcija pred potekom mandata tudi v primeru, če mu preneha funkcija člana Sodnega sveta.

(3) Na mesto člana komisije, ki mu je predčasno prenehala funkcija, imenuje Sodni svet po postopku iz prejšnjega člena nadomestnega člana.

(4) Članu komisije, ki postane član zaradi predčasnega prenehanja mandata prejšnjega člana komisije, poteče mandat z iztekom dobe, za katero je bil imenovan prejšnji član.

53. člen
(pobuda in zahteva za obravnavo)

- (1) Pobudo za obravnavo lahko poda vsaka fizična ali pravna oseba. Komisija na podlagi prejetih pobud samostojno odloči, katere od pobud bo sprejela v obravnavo in ali bo sprejela katerega od ukrepov iz svoje pristojnosti.
- (2) Zahtevo za obravnavo zadeve iz pristojnosti komisije lahko poda član komisije, član Sodnega sveta, predsednik Vrhovnega sodišča in minister.
- (3) Zahtevo iz prejšnjega odstavka je komisija dolžna sprejet v obravnavo, vendar samostojno odloči o sprejemu ukrepa, predlaganega v zahtevi. Komisija lahko namesto predlaganega ukrepa sprejme katerikoli ukrep iz svoje pristojnosti, če glede na okoliščine primera meni, da je ustrežnejši.
- (4) Komisija mora osebe iz prvega in drugega odstavka tega člena obvestiti o svoji odločitvi in odločitev tudi obrazložiti.

VIII. poglavje
STROKOVNA SLUŽBA SODNEGA SVETA

54. člen
(strokovna služba)

- (1) Sodni svet ima strokovno službo, ki zanj opravlja strokovne in administrativne naloge.
- (2) Podrobnejšo organizacijo in naloge strokovne službe ter sistemizacijo določi Sodni svet s posebnim aktom.
- (3) Za zaposlene v strokovni službi se uporabljajo predpisi, ki urejajo položaj in pravice javnih uslužbencev.
- (4) V strokovno službo Sodnega sveta so lahko za določen čas dodeljeni tudi sodniki in strokovni sodelavci na sodiščih, ki imajo pravico, da se po poteku tega časa vrnejo na svojo prejšnjo funkcijo ali delovno mesto.

55. člen
(kadrovski načrt)

- (1) Sodni svet pripravi predlog kadrovskega načrta, ki mora biti usklajen s predlogom proračuna.
- (2) Sodni svet sprejme kadrovski načrt, usklajen s sprejetim proračunom, najkasneje v 60 dneh po uveljavitvi proračuna.
- (3) Glede drugih vprašanj v zvezi s kadrovskim načrtom Sodnega sveta, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

IX. poglavje
FINANCE

56. člen
(sredstva za delo Sodnega sveta)

- (1) Sredstva za delo Sodnega sveta se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.
- (2) Sodni svet kot samostojni in neposredni proračunski uporabnik sprejme predlog proračuna za svoje delovanje za vsako proračunsko obdobje z dvotretjinsko večino glasov vseh članov in ga posreduje Vladi.
- (3) Sodni svet pripravi predlog proračuna v skladu z zakonom, ki ureja javne finance. Pri oblikovanju predloga Sodni svet upošteva koliko finančnih sredstev je potrebnih za zagotovitev nemotenega izvajanja pristojnosti in nalog Sodnega sveta in njegovih služb.
- (4) Nadzor nad uporabo sredstev iz prvega odstavka tega člena opravlja računsko sodišče.

57. člen
(sejnine in drugi stroški)

- (1) Člani Sodnega sveta imajo v zvezi z udeležbo na sejah Sodnega sveta in njegovih delovnih teles pravico do sejnine in povračila materialnih stroškov, ki so povezani z njihovim delom.
- (2) Ne glede na določbe 5. člena tega zakona mora Sodni svet za sprejem dela poslovnika, ki ureja višino sejnine in povračilo stroškov, predhodno pridobiti soglasje ministra, pristojnega za finance.
- (3) Glede pravice do povračila stroškov v zvezi s službenimi potovanji (dnevnice, stroški prevoza, stroški prenočevanja) se za člane Sodnega sveta in generalnega sekretarja smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja pravico do povračila stroškov za službena potovanja sodnikom, za zaposlene v strokovni službi Sodnega sveta pa predpisih, ki urejajo pravico do povračila stroškov za službena potovanja javnih uslužbencev.

X. poglavje
PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

58. člen
(končanje mandata članov Sodnega sveta)

Člani Sodnega sveta, izvoljeni pred uveljavitvijo tega zakona, nadaljujejo z delom do izteka mandat, za katerega so bili izvoljeni.

59. člen
(imenovanje disciplinskih organov)

Sodni svet imenuje disciplinske organe v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

60. člen
(dokončanje že začelih disciplinskih postopkov)

Disciplinski postopki, ki so bili začeti pred uveljavitvijo tega zakona se nadaljujejo in dokončajo po določbah Zakona o sodniški službi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 91/09, 33/11, 46/13, 63/13, 69/13 – popr., 95/14 – ZUPPJS15 in 17/15).

61. člen
(komisija za etiko in integriteto)

Člani Komisije za etiko in integriteto, imenovani pred uveljavitvijo tega zakona, nadaljujejo z delom do izteka mandata.

62. člen
(izdaja oziroma prilagoditev podzakonskih predpisov)

Podzakonski predpisi, ki so določeni s tem zakonom, se izdajo oziroma prilagodijo v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona, razen če ta zakon določa drugače. Do izdaje podzakonskih predpisov po tem zakonu, se smiselno uporabljajo določbe podzakonskih predpisov, izdanih na podlagi dosedanjih predpisov.

63. člen
(uveljavitev in začetek uporabe)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne tri mesece po njegovi uveljavitvi.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

1. Splošne določbe (členi 1 do 9)

Napovedni člen, kratko in jasno opredeli posamezna področja, ki so predmet urejanja v tem zakonu. Treba je upoštevati, da Ustava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Ustava, Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148 in 47/13 – UZ90,97,99) zelo skopo opredeljuje Sodni svet s tem ko v 131. členu določa njegovo sestavo, v 130. in 132. členu pa njegovo temeljno pristojnost, ki je predlaganje kandidatov za izvolitev v sodniško funkcijo ter predlaganje razrešitve sodnikov s funkcije, kar pušča dokaj široko polje proste presoje zakonodajalcu za nadaljnje urejanje organizacije, delovanja in pristojnosti Sodnega sveta.

Glede na navedeno predlog zakona določa, da zakon ureja položaj, pristojnosti, organizacijo in sestavo sodnega sveta, postopek in pogoje za izvolitev članov Sodnega sveta, trajanje mandata ter prenehanje funkcije člana Sodnega sveta ter druga vprašanja povezana z delovanjem Sodnega sveta. Zakon torej z ustrežno dodelano strukturo celostno ureja vsa vprašanja, ki se dotikajo Sodnega sveta od organizacije, sestave, volitev, pristojnosti ter drugih organizacijskih vprašanj, ki so bila do sedaj razdrobljena po različnih predpisih (predvsem v Zakonu o sodiščih in Zakonu o sodniški službi), pa do vprašanj, ki do sedaj niso bila zakonsko urejena, temveč jih je Sodni svet zaradi lažjega delovanja uredil sam v svojem poslovniku.

Pristojnost v zvezi z disciplinskimi postopki se s predlogom zakona prenaša z Vrhovnega sodišča na Sodni svet.

Predlog zakona uvaja številne manjše spremembe, ki služijo krepitvi avtonomije Sodnega sveta, določnejši opredelitvi razmerij Sodnega sveta do Vrhovnega sodišča Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vrhovno sodišče) in do ministrstva, pristojnega za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) pa tudi krepitvi splošnega zaupanja v pravosodje.

Po določbi prvega odstavka 2. člena je Sodni svet izrecno opredeljen kot samostojen in neodvisen državni organ. Ustava je glede opredelitve položaja Sodnega sveta nedorečena, saj ga izrecno ne opredeljuje, je pa vlogo Sodnega sveta in tudi sam izvor avtoritete, ki jo predstavlja Sodni svet v sodni veji oblasti oziroma v razmerju delitve oblasti, utemeljila predvsem na njegovi sestavi ter organih oziroma osebah, ki volijo člane Sodnega sveta. Tako ohlapna ustavna ureditev pušča odprto polje proste presoje zakonodajalcu, ki mora to področje urediti v skladu z duhom in po načelih ustavne ureditve. Vendar je doslej to praznino izpolnjevalo (le) Ustavno sodišče, ki je večkrat izpostavilo doktrinarni položaj Sodnega sveta kot organa »sui generis«, ki ga z vidika organizacije državne oblasti ni mogoče uvrstiti v nobeno od treh vej oblasti (glej odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-224/96 z dne 22. 5. 1997, točka 11). Po svoji ustavno določeni funkciji je Sodni svet predlagalno telo, vendar pa mu Zakon o sodiščih (ZS; Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11, 75/12 – ZSPDSL-A, 63/13 in 17/15) in Zakon o sodniški službi (ZSS; Uradni list RS, št. Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 91/09, 33/11, 46/13, 63/13, 69/13 – popr., 95/14 – ZUPPJS15 in 17/15) določata vrsto pristojnosti, ki so tesno povezane s temeljnimi ustavnimi načeli, in ki jamčijo neodvisnost sodstva ter je z njimi povezano uresničevanje določbe 125. člena Ustave (neodvisnost sodnika, načelo zakonitosti; podrobneje glej Komentar Ustave Republike Slovenije, L. Šturm et. al., 2002, komentar k 131. členu). Določba prvega odstavka 2. člena tako predstavlja izpeljavo in dograditev ustavnih načel, s tem pa postavlja dopolnilni temelj ustavni ureditvi Sodnega sveta.

Ker je Sodni svet samostojen in neodvisen državni organ, je utemeljeno, da zakonodajalec določi tudi sedež organa, ki je v Ljubljani.

Določba 3. člena ureja položaj generalnega sekretarja Sodnega sveta, ki do sedaj ni bil zakonsko urejen. Po veljavni ureditvi položaj sekretarja ureja Poslovnik Sodnega sveta, naloge sekretarja pa je opravlja eden od višjih sodnikov, ki je za ta namen Sodnemu svetu dodeljen. Predlog zakona določa, da ima generalni sekretar položaj funkcionarja in opravlja svoje delo poklicno. Sodni svet ga z dvotretjinsko večino glasov vseh članov imenuje za mandatno dobo petih let, pri čemer ima možnost biti ponovno izvoljen. Na funkcijo generalnega sekretarja lahko kandidira kdorkoli, ni treba, da je sodnik, vendar mora izpolnjevati pogojev za imenovanje na sodniško mesto okrožnega sodnika po ZSS. V primeru, da je izbran kandidat, ki je že sodnik, mu sodniška funkcija ter vse pravice in dolžnosti, ki iz nje izhajajo, za čas trajanja mandata mirujejo.

Položaj generalnega sekretarja Sodnega sveta namenoma ni izenačen s položajem generalnega sekretarja Vrhovnega sodišča, saj predlagatelj meni, da funkcij glede na obseg dela, obveznosti in odgovornosti, ki iz položaja izhajajo, ne bi kazalo popolnoma enačiti. Nenazadnje pa je Sodni svet samostojen organ in ni del sodne veje oblasti, zato se je predlagatelj pri določitvi položaja in plačnega razreda generalnega sekretarja zgledoval po drugih primerljivih državnih organih, kot sta Varuh človekovih pravic in Računsko sodišče Republike Slovenije.

Glavna naloga generalnega sekretarja je, da skrbi za delovanje sodnega sveta in da vodi strokovno službo. Za svoje delo odgovarja predsedniku Sodnega sveta in članom. Njegova dolžnost je tudi, da se udeležuje sej Sodnega sveta. Ker svojo funkcijo opravlja poklicno, za udeležbo na sejah ni upravičen do sejnine, do katere so sicer upravičeni člani Sodnega sveta.

Svoje delo Sodni svet podrobneje uredi s poslovnikom, za sprejem katerega zakon določa dvotretjinsko večino glasov vseh članov. Glede na dosedanji manko zakonske ureditve ureja veljavni poslovnik dovršen del sicer zakonske materije, kar pa s sprejetjem predlaganega zakona ne bo več potrebno. Zakon tako v ureditev poslovniku prepušča natančnejšo ureditev načina dela, organizacijo, sklicevanje in potek sej, postopek sprejemanja in izvrševanja odločitev, način varovanja podatkov, sodelovanje z drugimi organi, način obveščanja javnosti in druga vprašanja izvedbene narave. Poslovnik in njegove spremembe je potrebno objaviti v Uradnem listu Republike Slovenije.

Predlog zakona določa, da je delo Sodnega sveta javno, ter da se poslovnik in drugi splošni akti objavijo na spletni strani Sodnega sveta. Sodni svet je dolžan na svoji spletni strani v anonimizirani obliki objavljati tudi sprejete odločbe in sklepe.

Določba 7. člena predloga zakona določa, da je Sodni svet o svojem delu dolžan enkrat letno poročati Državnemu zboru. Letno poročilo predloži do 31. maja tekočega leta za preteklo leto, v vednost pa ga pošlje Vrhovnemu sodišču in resornemu ministru. Na seji, na kateri Državni zbor obravnava letno poročilo Sodnega sveta, je poleg predstavnikov Sodnega sveta lahko prisoten tudi resorni minister. Podobno ureditev glede obveznosti letnega poročanja o svojem delu poznajo tudi drugi državni organi, na tem mestu naj omenimo le nekatere: Informacijski pooblaščenec, Varuh človekovih pravi, Računsko sodišče, Komisija za preprečevanje korupcije in Vrhovno sodišče.

V poročilu Sodni svet predstavi svoje delo v preteklem letu, poda svojo oceno stanja v sodstvu, ki mora zajemati tako analizo stanja v preteklem letu, kot prognozo za prihodnje leto, prav tako pa se opredeli do letnega poročila Vrhovnega sodišča o učinkovitosti in uspešnosti sodišč.

Zaradi pomembnih nalog, ki so Sodnemu svetu zaupane na področju sodstva, je ključnega pomena, da Sodni svet pri izvrševanju svojih pristojnosti izhaja iz istih podatkov, kot jih imajo na razpolago sodišča, sicer ni mogoče pričakovati, da bi lahko Sodni svet pravilno in učinkovito izvrševal svoje naloge. Zato daje predlagatelj zakona z določbo 8. člena Sodnemu svetu ustrezno podlago za dostopanje do podatkov sodišč, tako do osebnih, kot do drugih varovanih podatkov, kot so poslovna skrivnost, zaupno razmerje itd. iz vpisnikov, imenikov, evidenc, spisov in druge dokumentacije sodišč, ter v zvezi s poslovanjem, storilnostjo in kakovostjo dela sodišč ter učinkovitostjo in uspešnostjo dela sodnikov. Vrhovno sodišče in ministrstvo sta Sodnemu svetu na njegovo zaprosilo dolžna posredovati navedene podatke, v kolikor z njimi razpolagata. Treba je poudariti, da Vrhovno sodišče in ministrstvo po tej določbi nista dolžna ustvarjati novih podatkov in novih poročil.

V primeru, da Sodni svet pri opredelitvi do določenih vprašanj iz svoje pristojnosti poleg zaprošenih podatkov potrebuje še podrobnejšo analizo, mu podpora pri tem v okviru svojih zmožnosti prav tako nudita Vrhovno sodišče in ministrstvo. Z namenom jasne določitve načina in obsega izvajanja analitične podpore, predvsem s strani Vrhovnega sodišča, v okviru katerega je organizirana Služba za razvoj sodne uprave, ki za potrebe vodstva Vrhovnega sodišča in drugih organov pripravlja različne analize poslovanja slovenskih sodišč, zakon določa, da Sodni svet in Vrhovno sodišče skleneta izvedbeni sporazum, v katerem natančno opredelita obseg potrebne podpore, način izvajanja ter morebitne druge medsebojne pravice in obveznosti v zvezi z izvajanjem analitične podpore.

Določba 9. člena vsebuje potrebno omejitev glede dostopanja do podatkov, ki je skladna z načelom sorazmernosti in se kaže v tem, da je Sodnemu svetu mogoč le dostop v obsegu, ki je potreben za obravnavanje posamezne zadeve z namenom zagotovitve najmanjšega možnega posega v interes postopkov, tajnosti postopkov ali zasebnost oseb. Pri obdelavi in varstvu osebnih podatkov je Sodni svet dolžan upoštevati veljavni zakon, ki ureja varstvo osebnih podatkov, pri rokovanju s tajnimi podatki pa je dolžan upoštevati določbe veljavnega zakona, ki urejajo ravnanje s tajnimi podatki.

Glede hrambe podatkov, ki se nanašajo na posameznika, je določen splošni 15-letni rok hrambe.

2. Sestava Sodnega sveta (členi 10 do 14)

Določba 10. člena, ki določa sestavo Sodnega sveta, je pretežno povzeta po 131. členu Ustave, ki določa sestavo ter način izvolitve članov Sodnega sveta.

Določba 11. člena ureja položaj članov Sodnega sveta. Funkcijo člana Sodnega sveta, ki je častna, člani opravljajo nepoklicno. Popolna novota je določba drugega odstavka, ki določa imuniteto članov Sodnega sveta v zvezi z mnenjem ali glasom, izrečenim na sejah Sodnega sveta. S tem se zagotavlja nemoteno delo članov Sodnega sveta. Nepristransko delovanje članov Sodnega sveta pa se zagotavlja skozi določbo tretjega odstavka, ki določa, da položaj člana Sodnega sveta ni združljiv s funkcijami v drugih državnih organih, organih političnih strank ter z drugimi funkcijami in dejavnostmi, ki niso združljive z opravljanjem javne funkcije.

Določba 12. člena, ki ureja mandat članov Sodnega sveta, je povzeta po 18. členu ZS in tako ohranja veljavo ureditev glede mandatne dobe ter predčasnega prenehanja mandata katerega od članov Sodnega sveta.

Glede predsednika Sodnega sveta Ustava v 131. členu določa, da ga izvolijo člani izmed sebe. Veljavna zakonska ureditev po ZS ne določa mandata predsedniku in podpredsedniku Sodnega sveta, zato je Sodni svet to področje uredil s poslovnikom, ki določa enoletni mandat. Zakonodajalec meni, da je zaradi zagotovitve kontinuitete dela primernejši nekoliko daljši mandat, zato mandatno dobo določa na tri leta. Zakonska določba ustavno določbo nadgrajuje tako, da določa, da ima Sodni svet predsednika in podpredsednika ter da njun mandat traja tri leta, pri čemer nimata več možnosti biti ponovno izvoljena na isto funkcijo. Da se vsem članom Sodnega sveta zagotovi enako možnost kandidiranja na funkcijo predsednika oziroma podpredsednika, kakor tudi možnost, rednega zaključka mandata, se mandat predsednika in podpredsednika Sodnega sveta navezuje na enako triletno obdobje, kot se voli del novih članov Sodnega sveta. Zato se volitve za predsednika in podpredsednika izvedejo na vsaka tri leta po redno izvedenih volitvah novih članov Sodnega sveta. V predlogu zakona se normativno ureja tudi sicer v praksi že uveljavljeno načelo, da če je predsednik Sodnega sveta izmed članov, ki jih izmed sebe izvolijo sodniki, ki trajno opravljajo sodniško službo, je za podpredsednika lahko izvoljen le eden izmed članov, ki jih na predlog predsednika republike izvoli Državni zbor in obratno.

Določba 14. člena v zvezi s prenehanjem funkcije članov Sodnega sveta je povzeta po določbi 27. člena ZS, pri čemer je nekoliko dodelana in dopolnjena. Novost sta 3. in 4. točka prvega odstavka, ki določata, da članu Sodnega sveta preneha funkcija, če mu je pristojna stanovska organizacija izrekla disciplinsko sankcijo ali ugotovila, da je s svojim ravnanjem kršil etični kodeks h kateremu je zavezan, in je zaradi tega neprimeren za nadaljnje opravljanje funkcije člana Sodnega sveta ali če je bil pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje. V okviru 5. točke pa je novo to, da članu Sodnega sveta, ki ni sodnik, preneha funkcija, če nastopi drugo funkcijo, ki je nezdržljiva s funkcijo člana Sodnega sveta. Če namreč tako funkcijo nastopi sodnik, mu po določbi 74. člena ZSS preneha sodniška funkcija po samem zakonu, s tem pa po 1. točki te določbe tudi funkcija člana Sodnega sveta. Enako je treba urediti prenehanje funkcije za tiste člane Sodnega sveta, ki niso sodniki.

3. Volitve članov Sodnega sveta (členi 15 do 22)

Ureditev volitev članov sodnega sveta ne prinaša večjih novosti. Predlog zakona le nekoliko jasneje ločuje med volitvami članov Sodnega sveta, ki jih izvoli Državni zbor in volitvami članov, ki jih izvolijo sodniki izmed sebe, sicer pa povzema veljavne določbe ZS, ki podrobno določajo izvedbo volitev članov Sodnega sveta.

4. Pristojnosti Sodnega sveta (člena 23 in 24)

Določba 23. člena glede pristojnosti Sodnega sveta ohranja na področju sodne uprave vse dosedanje pristojnosti iz 28. člena ZS, vključuje pa tudi številne pristojnosti po ZSS, ki sicer niso bile zajete v okviru 28. člena ZS. Hkrati podeljuje Sodnemu svetu tudi nekaj pomembnih dodatnih pristojnosti. Določba je strukturirana na način, da so pristojnosti razdeljene v 4 sklope, in sicer: pristojnosti v zvezi z imenovanjem in razrešitvijo sodnikov in predsednikov sodišč, pristojnosti, ki se nanašajo na druga kadrovska vprašanja sodnikov, pristojnosti povezane z disciplinskimi postopki in druge naloge, za katere je pristojen Sodni svet.

V okviru prvih dveh sklopov se Sodnemu svetu ne podeljujejo nobene nove pristojnosti. Predlog zakona le smiselno združuje pristojnosti iz prvega odstavka 28. člena ZS in pristojnosti iz ZSS, ki niso bile izrecno navedene v ZS.

V tretjem sklopu, ki opredeljuje pristojnosti Sodnega sveta v okviru disciplinskih postopkov, so združene dosedanje pristojnosti Sodnega sveta, ki so po veljavni zakonodaji določene v ZSS, najpomembnejša nova pristojnost na tem področju pa je imenovanje disciplinskih organov. S tem se vodi vloga v okviru disciplinskih postopkov zoper sodnike, ki jo ima po veljavni ureditvi občna seja Vrhovnega sodišča, poverja Sodnemu svetu.

V okvir 4. sklopa sodijo številne druge pristojnosti Sodnega sveta, ki jih ni bilo moč umestiti v prve tri sklope. Po večini ne gre za nove pristojnosti, ampak za pristojnosti, ki jih Sodni svet izvaja že po veljavnem 28. členu ZS. So pa tudi nekatere pomembne novosti, in sicer: pristojnost za podajanje mnenja k določanju števila sodniških mest, podajanje soglasja k določitvi organizacijske sheme sodišč prve stopnje, podaja opredelitve k skupnemu letnemu poročilu Vrhovnega sodišča o učinkovitosti in uspešnosti sodišč ter pristojnost, da podajo zahteve za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti predpisov, ki urejajo organizacijo sodnega sistema in sodne uprave ter položaj, pravice in dolžnosti sodnikov in sodnega osebja.

V povezavi s predlagano vlogo Sodnega sveta pri določitvi mreže sodišč prve stopnje je treba izpostaviti, da je le-ta tesno povezana s pripravo koncepta nove organizacijske sheme sodišč po Zakonu o sodiščih, s katerim se bodo odprle nove možnosti organizacije mreže sodišč prve stopnje, zato bo vsebinsko dodelana šele, ko bo dokončno dorečena nova organizacija mreže sodišč.

5. Postopek pred Sodnim svetom (členi 25 do 36)

Veljavna ureditev v ZS ne vsebuje podrobnejših določb glede postopka pred Sodnim svetom. Zato je Sodni svet svoj postopek podrobneje uredil s poslovníkom. Predlog zakona povzema nekatere določbe poslovníka, za katere predlagatelj meni, da sodijo v okvir zakonske materije, preostala podrobnejša vprašanja pa še naprej prepušča Sodnemu svetu, da jih uredi s poslovníkom. Poglavje postopka pred Sodnim svetom je razdeljeno na dva oddelka. Prvi oddelek ureja akte Sodnega sveta in postopek sprejemanja odločitev znotraj Sodnega sveta, drugi oddelek pa ureja postope pred Sodnim svetom.

Ko obravnava Sodni svet posamična vprašanja in zadeve, sprejme svojo odločitev v obliki odločbe ali sklepa, v obliki stališča pa podaja svoja mnenja in ocene takrat, ko se opredeljuje do neke širše, bolj splošne tematike. Praviloma Sodni svet svoje odločitve sprejema na seji, ki so za javnost zaprte. V katerih primerih in na kakšen način Sodni svet odloči, da se celotna ali del seje za javnost odpre, pa naj se uredi s poslovníkom. Za razjasnitev vprašanj v zvezi z zadevami iz svoje pristojnosti lahko Sodni svet na sejo povabi predstavnike sodišč in drugih organov, institucij, društev in drugih nevladnih organizacij, ki delujejo na posameznih področjih, ki so povezana z izvrševanjem njegovih pristojnosti. Prav tako se lahko na povabilo Sodnega sveta seje udeležita tudi minister in predsednik Vrhovnega sodišča. Oba imata na seji Sodnega sveta pravico do razprave, nimata pa pravice do glasovanja. Primerno je, da Sodni svet ministra in predsednika Vrhovnega sodišča povabil na sejo, kadar obravnava zadeve sodne ali pravosodne uprave, sprejema mnenje k predlogom zakonov, ki urejajo položaj, pravice in dolžnosti sodnikov, kadar sprejema načelna stališča o razmerah v sodstvu ali kadar obravnava predlog proračuna za sodstvo. Novost je določba, da lahko minister ali predsednik Vrhovnega sodišča v navedenih zadevah sama predlagata sklic seje Sodnega sveta in sodelujeta pri razpravi. Sodni svet je v tem primeru sejo dolžan sklicati, razen če z dvotretjinsko večino glasov vseh članov odloči, da seja ni potrebna.

Svoje odločitve Sodni svet sprejema z javnim glasovanjem in z navadno večino glasov vseh članov. V pomembnejših zadevah pa Sodni svet odloča z dvotretjinsko večino glasov vseh članov. Določba 29. člena taksativno našteva zadeve, v katerih mora Sodni svet sprejeti odločitev z dvotretjinsko večino, v preostalih zadevah pa lahko Sodni svet odločanje s kvalificirano večino predpiše s poslovnikom.

Predlog zakona določa tudi v katerih primerih se je član Sodnega sveta dolžan izločiti iz razprave in glasovanja v posamezni zadevi, kar po veljavni ureditvi ureja poslovnik. V prvi vrsti gre za zadeve, ki se tičejo kadrovskih in drugih vprašanj, povezanih s samim članom Sodnega sveta ali enim od njegovih sorodnikov, seveda pa tudi v drugih primerih, če obstajajo okoliščine, ki vzbujajo dvom o pristranskosti člana.

Sodni svet v svojih postopkih smiselno uporablja določbe Zakona o splošnem upravnem postopku. Načeloma Sodni svet odloča na podlagi pisnih predlogov, brez da bi izvedel ustno obravnavo. Slednjo izvede le, če tako določa zakon. Po določbi 33. člena je ta obvezna kadar odloča o imenovanju predsednika ali podpredsednika sodišča. Takrat povabi na obravnavo vse kandidate, ki izpolnjujejo predpisane pogoje, da na seji tudi ustno predstavijo svoj program in vizijo sodišča.

Določba 35. člena predloga zakona določa, katere odločitve Sodnega sveta morajo biti obrazložene in po izkazani vročitvi v anonimizirani obliki objavljene na spletni strani Sodnega sveta. Na svoji spletni strani Sodni svet objavi tudi sklepe, s katerimi odloča o zadevah javnega značaja.

Pomembna novost je pristojnost Vrhovnega sodišča za odločanje v upravnih sporih zoper odločbe Sodnega sveta, za katere je po veljavni ureditvi pristojno Upravno sodišče Republike Slovenije. Določba, je konceptualno zasnovana tako, da v postopku izbire kandidatov za izvolitev v sodniško funkcijo in v postopku imenovanja predsednika sodišča dopušča možnost upravnega spora le v zvezi s presojo pravilnosti in zakonitosti odločitve Sodnega sveta o izpolnjevanju predpisanih formalnih pogojev za izvolitev v navedeni funkciji.

6. Disciplinski postopki (členi 37 do 48)

Disciplinskim postopkom je v novem predlogu zakona namenjeno posebno poglavje. Po veljavni ureditvi je sicer disciplinski postopek v celoti urejen v VII. Poglavju Zakona o sodniški službi (ZSS), pristojnost za vodenje disciplinskih postopkov pa je poverjena sodstvu samemu. Ker pa se vodilno vlogo v okviru disciplinskih postopkov po novem konceptu poverja Sodnemu svetu, se zdi smiselno v Zakon o sodnem svetu prenesti določbe, ki urejajo disciplinske organe in določajo sam disciplinski postopek. ZSS bo še naprej urejal materialne določbe glede disciplinske odgovornosti sodnikov, disciplinskih sankcij in zastaranja.

Disciplinskim postopkom in odgovornosti sodnikov posebno pozornost posveča Poročilo Evropske mreže sodnih svetov 2014-2015 (European Network of Councils for the Judiciary; ENCJ), ki podrobneje analizira stanje v državah članica in podaja priporočila glede minimalnih standardov na tem področju. V navedenem dokumentu ENCJ ponovi priporočilo, ki ga je podal že v svojem Poročilu 2010-2012, in sicer, da naj države izvedbo disciplinskih postopkov zoper sodnike zaupajo bodisi sodstvu samemu, bodisi Sodnemu svetu ali drugemu neodvisnemu in avtonomnemu organu, v katerem imajo večino sodniki. Predvsem pa naj bo to organ, ki je neodvisen o političnega vpliva.

S prenosom pristojnosti v zvezi z disciplinskimi postopki na Sodni svet, se želi doseči večjo neodvisnost disciplinskih postopkov ter okrepiti zaupanje javnosti. Zaradi svoje ne-cehovske sestave, je Sodni svet prost teženj po zaščiti sodniškega ceha. Sicer drži, da so v Sodnem svetu večinsko s svojimi izvoljenimi predstavniki zastopani nosilci sodne veje oblasti, vendar njegovo sestavo dopolnjujejo člani, ki jih postavljata v sodelovanju zakonodajna oblast in predsednik republike, zato je Sodni svet organ s posebno vlogo za katerega ni mogoče trditi, da je (le) zastopnik sodne veje oblasti pred drugima dvema (glej odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-224/96 z dne 22. maja 1997).

Po veljavni ureditvi je za imenovanje in razrešitev disciplinskih organov pristojna občna seja Vrhovnega sodišča, ki to stori na predlog Sodnega sveta. Po predlagani ureditvi pa bo za imenovanje in razrešitev disciplinskih organov pristojen Sodni svet, ki bo o tem odločal z dvotretjinsko večino glasov vseh članov. Prav tako se seli sedež disciplinskih organov z Vrhovnega sodišča k Sodnemu svetu.

Predlog nove ureditve nekoliko spreminja sam disciplinski postopek, ki bo po novem potekal le na eni stopnji, delno pa se bo spremenila tudi sestava disciplinskega sodišča.

Po ZSS sestavlja disciplinsko sodišče prve stopnje osem sodnikov (dva vrhovna, dva višja, dva okrožna in dva okrajna), svoje odločitve pa sprejema v senatu treh sodnikov, v katerem mora biti najmanj en član z enakim položajem sodnika, kot ga ima sodnik, zoper katerega teče disciplinski postopek. Po predlogu nove ureditve se določa, da ima disciplinsko sodišče devet članov, ki niso samo sodniki, so pa večinsko sodniki. Od devetih je namreč šest članov sodnikov (dva vrhovna, dva višja in dva sodnika prve stopnje), ki jih Sodnemu svetu v izvolitev predlaga občna seja Vrhovnega sodišča, preostale tri člane pa izvoli Sodni svet izmed svojih članov. Tudi ti trije so lahko izvoljeni izmed članov Sodnega sveta, ki so sodniki, vendar nastopajo primarno v vlogi člana Sodnega sveta. Na mesto predsednika disciplinskega sodišča, je lahko izvoljen le eden od članov iz vrst članov Sodnega sveta, medtem ko sta druga dva člana Sodnega sveta njegova namestnika. Disciplinsko sodišče odloča v posamezni zadevi v senatu treh članov. Sestavo senatov določi predsednik disciplinskega sodišča, pri čemer predlog zakona določa, da mora biti predsednik senata bodisi sam predsednik disciplinskega sodišča, bodisi eden od njegovih namestnikov. Na ta način se utrjuje vloga Sodnega sveta pri vodenju disciplinskih postopkov.

Po veljavni ureditvi v ZSS je o pritožbah zoper sklepe disciplinskega sodišča prve stopnje odločalo disciplinsko sodišče druge stopnje v senatu treh vrhovnih sodnikov. Predlog zakona določa, da je zoper odločbo disciplinskega sodišča, enako kot zoper druge odločbe in sklepe Sodnega sveta, dopustno sprožiti upravni spor, v katerem odloča Vrhovno sodišče v senatu petih sodnikov.

Novost je še ta, da imata predsednik Vrhovnega sodišča in minister možnost pisno zahtevati, uvedbo disciplinskega postopka zoper posameznega sodnika. V tem primeru je disciplinski tožilec dolžan začeti disciplinski pregon.

Glede na veljavno ureditev ostajajo nespremenjene določbe, glede smiselne uporabe določb kazenskega postopka, preiskovalnih dejanj, pravice do zagovornika in vodenja zapisnika.

7. Kodeks sodniške etike in komisija za etiko in integriteto (členi 49 do 53)

Posebno poglavje v predlogu zakona je namenjeno kodeksu sodniške etike in Komisiji za etiko in integriteto. Osnovni določbi v zvezi s kodeksom sodniške etike (28. člen ZS) in Komisijo za etiko in integriteto (28.d člen ZS) sta prevzeti iz ZS, kamor sta bili dodani z novelo ZS-L (Uradni list RS,

št. 17/15). Namen zakonodajalca je bil, da se pravila za poslovno in zasebno obnašanje sodnikov podrobneje določijo v kodeksu sodniške etike, ki naj ga oblikuje Sodni svet. Etični kodeksi so pravila vedenja in moralnih norm, ki so jih skupine posameznikov prostovoljno zapisale z namenom urediti odnose znotraj skupine ter odnose do okolja, v katerem ta deluje. Po vsebini določajo, kakšne značilnosti naj ima oseba, da v določeni skupini velja za osebo z integriteto oziroma kaj skupina šteje kot dolžno ravnanje posameznikov, in predstavljajo podlago za ukrepanje ob kršitvi dolžnega ravnanja (<https://www.kpk-rs.si/sl/preventiva-in-nacrt-integritete/etichni-kodeksi>). Pri opravljanju sodniške službe je sodnik vezan na ustavo in zakon, službi pa se mora posvečati s polno predanostjo in izpolnjevati svoje obveznosti po svojih najboljših močeh.

Ker je bil predhodno Kodeks sodniške etike oblikovan na nivoju Slovenskega sodniškega društva, je veljal le za člane društva. Zato je bila dodelitev pristojnosti za sprejem kodeksa sodniške etike Sodnemu svetu namenjena temu, da se s kodeksom zaveže vse sodnike pri opravljanju sodniške službe in tudi v zasebnem življenju. Sodniki namreč na podlagi 23. člena ZSS prisežejo, da bodo sodniško funkcijo opravljali v skladu z ustavo in zakonom. Ker ima kodeks sodniške etike od sprejetja določbe v ZS pravno podlago v zakonu, kontinuiteta pa je zagotovljena s prenosom določbe v ta zakon, so sodniki s prisego zavezani tudi, da opravljajo svojo funkcijo v skladu z določili kodeksa sodniške etike.

Sodni svet je Kodeks sodniške etike sprejel na svoji 55. seji dne 11. junija 2015. Kodeks vsebuje poklicne in etične zapovedi sodnika z namenom varovanja sodniške funkcije, ohranitve integritete, ugleda in predvsem vzpostavitve sodnika kot osebe, ki je neodvisna, nepristranska in strokovno usposobljena.

Z namenom da bi se vzpostavili jasni standardi, oziroma da bi se razvila dobra praksa obnašanja v konkretnih primerih, je ZS-L določil, da se pri Sodnem svetu ustanovi Komisija za etiko in integriteto, ki lahko sodnikom svetuje glede vprašanj sodniške etike in integritete, ki se jim zastavljajo v konkretnih življenjskih okoliščinah ter oblikuje priporočila sodnikom, kako naj v bodoče ravnajo. Sicer je načelna stališča v zvezi z etiko in integriteto Sodni svet v konkretnih primerih sprejemal tudi že pred novelo ZS-L, in se v svojih načelni stališčih opredelil do vprašanj v zvezi z uporabo družbenih omrežij, javno podporo sodnikov kandidatov za politično funkcijo, političnim delovanjem sodnikov, javnim izražanjem mnenj sodnikov, sodnikov kot pooblaščenec strank in dvomom o sodnikovi nepristranskosti.

Določba 28.d člena ZS določa naloge komisije, medtem ko podrobnejšo sestavo, imenovanje in način dela komisije prepušča v ureditev poslovnika Sodnega sveta. Predlog zakona določbo 28.d člena ZS v nekoliko spremenjeni obliki ohranja ter tako bolj celostno ureja položaj komisije. Zato iz poslovnika prevzema določbe glede sestave komisije, predčasnega prenehanja funkcije člana komisije in pristojnosti za vložitev pobude oziroma zahteve za obravnavo zadeve pred komisijo. Ureditev podrobnejšega poslovanja komisije pa še naprej prepušča poslovniku.

Prvo sestavo Komisije za mandat od 3. 9. 2015 do 2. 9. 2021 je Sodni svet imenoval na svoji 57. seji. Zakon v prehodnih določbah določa, da komisija v sedanji sestavi svoje delo nadaljuje in redno zaključi svoj mandat.

8. Strokovna služba Sodnega sveta in finance (členi 54 do 57)

Veljavni ZS le bežno omenja strokovno službo v drugem odstavku 29. člena, ko določa, da opravlja strokovna in administrativna dela za Sodni svet. Predlog zakona določbo glede strokovne službe nekoliko razširja, medtem ko določitev organizacije in nalog strokovne službe izrecno

poverja Sodnemu svetu. Enako velja tudi za sistemizacijo delovnih mest in za kadrovske načrte, ki mora biti po Zakonu o javnih uslužbencih (ZJU; Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E in 40/12 – ZUJF) usklajen s predlogom proračuna ter sprejet najkasneje v 60 dneh po uveljavitvi proračuna. Po ZJU predlog kadrovskega načrta poda predstojnik ob pripravi proračuna oziroma finančnega načrta.

Strokovno službo vodi generalni sekretar Sodnega sveta, ki je je funkcionar in je pri Sodnem svetu v delovnem razmerju. Praviloma bo pri Sodnem svetu v delovnem razmerju tudi večina ostalega strokovnega in podpornega osebja. Zakon pa izrecno dopušča možnost, kar je bila sicer tudi doslej stalna praksa, da so lahko v strokovno službo za določen čas dodeljeni sodniki in strokovni sodelavci na sodiščih, ki se po poteku dobe, za katero so bili dodeljeni, vrnejo nazaj na svojo prejšnjo funkcijo oziroma delovno mesto.

Po veljavni ureditvi Sodni svet ni samostojen proračunski predlagatelj, saj se obseg finančnih sredstev za njegovo delovanje zagotavlja v okviru skupnega proračuna za sodišča, koordinacija in razdelitev sredstev pa je v pristojnosti Vrhovnega sodišča. Določba 55. člena predloga zakona uvaja načelo finančne neodvisnosti Sodnega sveta, saj določa, da bo Sodni svet po novem samostojen in neposreden proračunski uporabnik. Zato bo po novi ureditvi moral Sodni svet moral predlog proračuna pripraviti sam, v skladu z Zakonom o javnih financah (ZJF; Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP in 96/15 – ZIPRS1617), pri oblikovanju predloga pa bo moral upoštevati koliko finančnih sredstev potrebuje, da bo lahko nemoteno izvajal vse svoje pristojnosti. Zakon določa, Sodni svet predlog proračuna sprejme z dvotretjinsko večino glasov vseh članov. Za nadzor nad smotrno porabo proračunskih sredstev je pristojno Računsko sodišče.

Predlog zakona podrobno ureja tudi pravico do sejin in povrnitve drugih materialnih stroškov, ki so članom Sodnega sveta in njegovih delovnih teles nastali v zvezi z njihovim delom. Do sejin za udeležbo na sejah Sodnega sveta so upravičeni člani Sodnega sveta, ne pa tudi generalni sekretar, ki je pri Sodnem svetu v delovnem razmerju in se sej udeležuje po službeni dolžnosti. Do sejin pa so upravičeni tudi člani delovnih teles Sodnega sveta (člani komisije za etiko in integriteto in člani disciplinske komisije). Višino sejin in materialnih stroškov, ki se članom povrnejo, določi Sodni svet s poslovnikom, vendar mora predhodno pridobiti soglasje ministra, pristojnega za finance. Ker gre za javna sredstva predlagatelj meni, da višina ne more biti popolnoma prepuščena samoregulaciji. Ob tem gre tudi za spoštovanje načela zavor in ravnovesij pri reguliranju odlivov iz državnega proračuna. Enako ureditev pozna Zakon o državnem tožilstvu (ZDT-1; Uradni list RS, št. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPol, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1 in 19/15) za sejinine in stroške Državnotožilskega sveta.

9. Prehodne in končne določbe (členi 58 do 63)

Za uveljavitev zakona je določen splošni 15-dnevni *vacatio legis*. Prehodno obdobje treh mesecev od uveljavitve zakona do začetka njegove uporabe pa je določeno predvsem zaradi določenih prilagoditev, ki jih terja drugačna ureditev od dosedanje v ZS in ZSS. Po presoji predlagatelja je to primeren rok, do katerega bo mogoče pripraviti vse potrebno za začetek uporabe zakona.

Ker predlog zakona, kot je bilo pojasnjeno že v poglavju o volitvah članov Sodnega sveta, ohranja enako ureditev glede postopka izvolitve članov Sodnega sveta in s tem kontinuiteto na področju sestave Sodnega sveta, je v prehodnih določbah opredeljeno, da člani Sodnega sveta, ki so bili izvoljeni po določbah veljavnega ZS, s svojim delom nemoteno nadaljujejo do izteka svojega mandata. Enako velja tudi glede sestave in mandata komisije za etiko in integriteto.

Nekoliko drugačna situacija je glede disciplinskih organov, ki jih po veljavni zakonodaji imenuje in razrešuje občna seja Vrhovnega sodišča, medtem ko predlog zakona imenovanje disciplinskih organov poverja Sodnemu svetu, pri čemer spreminja tudi sestavo disciplinskih organov in sam disciplinski postopek, ki bo odslej enostopenjski. V prehodnih določbah je zato določeno, da mora Sodni svet disciplinske organe imenovati v roku treh mesecev od uveljavitve zakona. Za disciplinske postopke, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, pa je določeno, da se nadaljujejo in končajo po dosedanjih predpisih, to je po določbah Zakona o sodniški službi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 91/09, 33/11, 46/13, 63/13, 69/13 – popr., 95/14 – ZUPPJS15 in 17/15).

Podzakonski predpisi, katerih izdajo zakon določa, se morajo izdati oziroma že obstoječi prilagoditi določbam zakona v roku treh mesecev.